

8/6/2001

[illegible]న విద్యావిధానము

జాతీయ విద్య యొక్క లక్ష్యములు

అఖిల

అఖిల భారత పత్రిక

జూన్ 2001

మీకిది తెలుసా?

శ్రీఅరవిందఘోష్ ఉన్నతవిద్యా విధానం లోపభూయిష్టంగా ఉందని సూచించారు. ఈ విద్యావిధానమూ, లక్ష్యాలూ కేవలం ప్రభుత్వోద్దేశాల కనుగుణంగా వున్నాయే కాని దేశావసరాలకి కాదు. ఈ విద్య కార్యాలయాలను నడిపించే యంత్రాలని, మరమనుషులని తయారుచేస్తుందే కాని మానవులని కాదు. జాతీయ విద్యావిధానం పౌరులను మానసికంగా, నైతికంగా మరియు శారీరకంగా శిక్షణ యిచ్చి మరే ఇతర జాతి పౌరులతోనైనా సరిసమానంగా ఉండేలా చేయాలి.

*

అది 1835 వ సంవత్సరం, ఫిబ్రవరి 2. ఆంగ్లేయులు యావత్ భారతదేశాన్ని తమ అధికారంలోకి తెచ్చుకోవాలని ప్రయత్నిస్తున్న రోజులవి. చరిత్రకారుడూ, రాజకీయవేత్తా అయిన మెకాలే ప్రభువు, శతాబ్దాల తరబడి నిత్యనూతనంగా వున్న భారతీయ విద్యావిధానానికి గొడ్డలిపెట్టు వంటి ఒక చారిత్రాత్మక ఉపన్యాసాన్ని (దీనిని 'ది మినిట్' అంటారు) బ్రిటిష్ పార్లమెంట్‌లో చేసారు. ఆయన ప్రసంగం ఇలా సాగింది:

"నేను భారతదేశం నలుమూలలా పర్యటించానుగానీ ఎక్కడా ఒక దొంగనికానీ, బిచ్చగాడినికానీ చూడలేదు. ఈ దేశంలో వున్న సంపదా, ప్రబల నైతిక విలువలూ, శక్తీ ఎంత గొప్పవంటే, ఈ దేశానికి వెన్నెముక అయిన ఆధ్యాత్మిక, సాంస్కృతిక వారసత్వాన్ని దెబ్బకొడితే కాని మనం ఈ దేశాన్ని గెలవలేమని నా ఉద్దేశ్యము. కాబట్టి ఈ దేశం యొక్క ప్రాచీనమైన, సనాతనమైన విద్యావిధానాన్నీ, సంస్కృతినీ మార్చాలని నేను ప్రతిపాదిస్తున్నాను. ఎందుకంటే, విదేశీయము, ఆంగ్లేయము అయిన ప్రతి వస్తువు తమ స్వంత వాటికంటే మంచిదీ, గొప్పదీ అనే అభిప్రాయాన్నీ కలిగిస్తే గాని, భారతీయులు వారి ఆత్మగౌరవాన్నీ, సంస్కృతినీ విస్మరించలేరు; మనకు అనుకూలంగా, పూర్తిగా మన అధికారానికి లోబడి ఉండే జాతిగా మారలేరు".

అనువాదం: బి. వరలక్ష్మి

విషయసూచిక

విద్య యొక్క నిజ లక్ష్యం

బోధననగా పాఠాలు నేర్పటమేనా?

జాతీయ విద్యావిధానము

అనుబంధం

ప్రాచీన పితృస్వామ్య పద్ధతి

శ్రీఅరవిందులు

ప్రాచీన పితృస్వామ్య పద్ధతిలో, బిడ్డ తండ్రికి సంక్రమించిన సజీవ ఆస్తి. బిడ్డ తండ్రి యొక్క సృష్టి – ఉత్పత్తి – తండ్రి తనను తానే బిడ్డ రూపంలో ఉత్పాదించుకొనినాడు. తండ్రి అంటే దైవమే లేక విశ్వాత్మ – ఈ బిడ్డకు సృష్టి కర్త అనమాట. భౌతికంగా కన్పిస్తున్న తండ్రే ఉత్పాదకు డయినాడు. సృష్టికర్తకు తన సృష్టి మీద అధికారం ఉంది. అలాగే ఉత్పాదకునికి తన ఉత్పాదన మీద సంపూర్ణాధికారం ఉన్నది కనుక, వానిని తన అభిప్రాయమునకు బద్ధునిగా మలిచే అధికారం ఉన్నది. అంతే కాని పసివాని ఆత్మతో ప్రమేయం లేదు. తండ్రి అభిప్రాయములకు అనుగుణంగా శిక్షణ, రూపకల్పన, దిద్దుబాటు జరగవలెగాని, బిడ్డలో నిక్షిప్తమైన సహజేచ్ఛానుసారముగా కాదు. తండ్రి చేపట్టిన వృత్తి కాని, తండ్రి కోరిన వృత్తి కాని చేయవలె – అంతేకాని, బాలుని అభిరుచి, శక్తి, ప్రకృతుల ననుసరించే వృత్తి కానే కాదు. ఇంత ఎందుకు, యుక్తవయస్కుడైనా కూడా, కుమారుని ప్రమేయం లేకనే, ఆతని జీవితంలోని మౌలికమైన విషయాలను స్థిరపరచడం తండ్రి హక్కే. విద్యా విషయంలో కూడా అంతే. ఆత్మ ననుసరించి స్వేచ్ఛగా వికసించవలసిన పసిగుడ్డును ఉపాధ్యాయుడు పోతపోసిన విగ్రహంలా తయారు చేస్తాడు!

కాని ఇప్పుడు పరిస్థితి మారింది. ప్రతి పిల్లవాడు అతని ప్రకృతి కనుగుణంగా వికసించ వలసిన ఓ పుష్పమని గుర్తిస్తున్నారు. ఆతని ఆంతరంగిక ఆత్మాభిరుచిని, సృజనశక్తిని కని పెట్టేందుకు ఆతని చదువు, శిక్షణ వీలుగా వుండాలి. ఆ సూచనలను అవలంబించి ఆతని భౌతిక, ప్రాణిక శక్తులను మెరుగు పరచాలి. వాటి వికాసానికి పూర్తిగా అవకాశం కల్పించి పరిపక్వం చేయాలి. ఆతని మానసిక, భావోద్వేగ, ఆత్మశక్తులను చక్కగా ప్రకాశింపజేసి సాధ్యమైనంత లోతుగా, సువిశాలంగా, ఊర్ధ్వదిశగా విస్తరింప చేయాలి.

అనువాదం: రంగనాథ ఆత్రేయ

నూతన విద్యకు నూతనాధ్యాపకులు

శ్రీఅరవిందుల ప్రవచనములు

మన విద్యావిధానంలో ఒక సిలబస్‌ను ముందరే నిర్ణయించుకొని దాని ప్రకారం పిల్లలకు పాఠాలు నేర్పటం ప్రధానం కాదు. వాళ్లకు జీవితాన్ని గురించి సరికొత్త అవగాహన కలిగించాలి. విద్యార్థి నూతన చేతనతో ప్రదీప్తము కావాలి. *ఈ విధమైన విద్య నేర్పుటకు మొదట ఉపాధ్యాయుడు నూతన చేతనను పొంది, దాని వెలుగులో జీవిస్తూ వుండాలి. పిల్లలకు బోధించే విషయాలకు ఉపాధ్యాయులు ప్రత్యక్ష నిదర్శనాలు కావాలి.*

*

మనం తెలుసుకోవలసిన జ్ఞానంతో పోలిస్తే మనకు ప్రస్తుతం తెలిసిన జ్ఞానమెందుకు పనికిరాదనే నైజాన్ని మనం గుర్తించాలి. *ఒక విషయాన్ని నేర్చుకోవాలనే తపన నీలో సజీవంగా భాసించినప్పుడే నువ్వు దానిని పిల్లలకు బోధించ గలుగుతావు.* ఇది మొదటి నిబంధన.

రెండవ నిబంధన: జీవితము యొక్క బాహ్య స్వరూపమంతయు ఒక భ్రాంతి మాత్రమే అని తెలుసుకొని, అసలైన సత్యం కోసం నిరంతర తపన పొందుతూ వుండాలి.

*

మధుమయీ! పిల్లలకు మనం చాల స్వేచ్ఛ నిస్తున్నాము కదా. ఆ స్వేచ్ఛను వాళ్లు సద్వినియోగం చేసుకుండేటట్లు చేయుటమెలా? పిల్లలు నేర్చుకోవాలసిన విషయాలు అనేకం ఉంటాయి. ప్రపంచంలో జీవించేందుకు అనువైన జ్ఞానాన్ని పొంది అందుకు సంసిద్ధులవటమే వారి ముఖ్య వ్యాపకం కావాలి. అయితే ఒక్కొక్కరికి ఒక్కొక్క విషయంలో ఎక్కువ అభిరుచి ఉండవచ్చు; దానిని కనిపెట్టి అభివృద్ధి పరచాలి. అంతే కాకుండా వారిలో ఏమేమి విద్యలు, కళలు, శక్తిసామర్థ్యాలు దాగివున్నయ్యో వాటిని పట్టుకొని వెలికి తెచ్చి వికసింప జేయాలి. క్రియాశీలము గావించాలి.

జీవితంలో సమస్యలు ఎదురైనప్పుడు పారిపోకుండా వాటికి పరిష్కార మార్గాలను కనిపెట్టటం వాళ్ళకి నేర్పాలి. కష్ట మైన పనులు చేయుటంలో తగిన శిక్షణ ఇవ్వాలి. అప్పుడు వాళ్ళకి జీవితమంటె విసుగు పుట్టదు. న్యూనతా భావముండదు. జీవిత మెప్పుడు నిత్యనూతనంగా వసంత శోభతో అలరారుతూ వుంటుంది.

అభివృద్ధి చెందేందుకే మన మీ భూమ్మీద నివసిస్తు న్నాము. మనం నేర్చుకోవలసింది చాలా వున్నది.

అనువాదం: సంపాదకుడు

విద్య యొక్క నిజ లక్ష్యం

శ్రీఅరవిందుల ప్రవచనాలు

> *విద్య యాంత్రికంగా ఉండకూడదు*

ఆదినుండి విద్యార్థి ఆత్మ తత్త్వమును నిర్లక్ష్యం చేస్తూ, ఆతని ప్రకృతిని యాంత్రికంగా నిరంకుశ శిక్షణలతో కూడిన విజ్ఞానార్జనకు లోను చేస్తూ విద్యా విధానం కొనసాగింది. అతని యింట్లో కూడ అతనికి తన భావాలు, అలవాట్లు, ప్రవర్తనలను తనకు తాను గ్రహించి తీర్చిదిద్దుకొనే స్వేచ్ఛ ఒసగబడ లేదు. సాంప్రదాయక భావాలతో, అతని తల్లిదండ్రుల, ఉపాధ్యాయుల ఆదర్శాలకు, ఆశయాలకు అనుగుణంగా మాత్రమే ఇంట్లో పెంపకము, విద్యార్జన కొనసాగేవి. శిశువు యొక్క సంస్కారజనిత మేధాసంపత్తిని, నైతిక శక్తులను వీలైనంత ఉన్నత విలువల స్థాయికి వెలికి గొనివచ్చుట ఆరోగ్యవంతమైన విద్యాపద్ధతి యగును. ఈ పద్ధతికి శిశు స్వభావానికి సంబంధించిన మానసిక శాస్త్రం ఆధారంగా వుండాలి. ఎందుకంటే ఇది విద్యాగ్రహీతయైన విద్యార్థి యొక్క ఆత్మతత్వాన్ని (subjectivity) గుర్తించి తదనుగుణంగా విద్యాభ్యాసం కొనసాగించే పద్ధతి కనుక. కాని ఈ పద్ధతి నేటికీ ఇంకా కొరతగనే వుంటున్నది. ఎందుకంటే ఇప్పటికీ ఉపాధ్యాయుడు తన యిచ్చవచ్చిన పద్ధతిలో యిచ్చవచ్చిన రూపంలో

విద్యార్థిని మలచవచ్చునన్న అభిప్రాయమే సమాజంలో దృఢంగా వుంది. విద్యార్థి తన విద్యాభ్యాసంలో స్వతంత్రమైన ఆత్మగా గాక ఉపాధ్యాయుని చేతిలో తీర్చిదిద్దబడే ఒక సాధనంగా మాత్రమే భావించబడుతూ వున్నాడు.

ఆత్మవికాసానికి అవకాశము

కాని ఇప్పుడిప్పుడే విద్యాబోధనా పద్ధతిలో కొంత సద్భావన వెలుగులోనికి వస్తున్నది. ప్రతి వ్యక్తి స్వయంగా తనకు తాను అభివృద్ధిచెందే జీవుడని గ్రహించి శిశువు తన తెలివితేటలను, నైతిక సంపదను, రసహృదయాన్ని, క్రియాత్మక నైపుణ్యాన్ని తనకు తానుగా వృద్ధిపరచుకొనేందుకు, తద్వారా ఆత్మాభివ్యక్తిగా రూపొందేందుకు తల్లిదండ్రులు, ఉపాధ్యాయులు అతనికి తోడ్పడాలి. అదే వారి అవస్య కర్తవ్యం కూడ. అంతే కాని అతన్ని తమ యిష్టం వచ్చిన రూపంలో పోతపోసి తయారుచేయగల ముడిపదార్థంగా భావించరాదు. మనిషిలోని ఈ ఆత్మ ఏమిటి అన్నది నేటి మానవాళి ఇంకనూ గుర్తించలేదు.

చైత్యపురుషుడే ముఖ్యం

మనిషిలో లేదా శిశువులో, నిగూఢంగా వుంటున్న ఆత్మను లేదా చైత్యపురుమని, అతడు గుర్తించడానికి సహాయపడడమే నిజమైన విద్యారహస్యం, అన్న సత్యాన్ని గూడ మనమింకా గ్రహించలేదు. అలాగాక మనం శిశువులోని ఆ చైత్యపురుమడు (psychic entity) ముందుకు రావడానికి అవకాశమిస్తే, రథ సారధిగా గుర్తించగల్గితే, ఆ అంతరాత్మయే మన చేతులనుండి విద్యాసంబంధమైన కార్యకలాపాలను లాక్కొని ఆ బాధ్యతలను స్వీకరించగలదు. శిశువులో దాగి వున్న ప్రజ్ఞలను వెలికి తీసికొనిరాగల శక్తిని అతనిలో పెంపొందించగలదు. జీవితం పట్ల మనకు గల యాంత్రికభావన ద్వారాను, బాహ్యయాంత్రిక పద్ధతుల మూలంగాను, శిశువులో అలాంటి స్వీయ దివ్యశక్తి వికాస ప్రకటనను మనం చేజేతులా ఆటంకపరుస్తున్నాం. కనుక ఈ విధములైన నూతన విద్యాబోధనా పద్ధతులు ఇలాంటి స్వీయ

విలువల స్వయంవికాసానికి సరైన సూటి మార్గాలుగా వుంటున్న వని మన మిప్పటికైనా గుర్తించక తప్పదు.

మానవుని నిజస్వరూపమును ఆవిష్కరింపజేయుట

దేహప్రాణశక్తుల వెనుకనున్న యీ చైత్యపురుషుని స్పర్శ వల్లను, దాని శక్తులపై మరింతగా ఆధారపడడం వల్లను, మనకొక సత్యం విదితమవు తుంది. అదేమిటంటే మనిషి తాను తన అంతరంలో ఆత్మయనీ, ఎరుక గల్గిన దివ్యశక్తియనీ, ఈ అంతర్గత సత్యమానవుని ఆహ్వానించి అతనికి విద్యాబాధ్యతల నప్పగించుటే విద్య యొక్క నిజమైన ధ్యేయము అనుటయే. మనిషి యీ చైత్యాత్మను (psychic) గుర్తించి దాని నైజాన్ని పాటించడం జీవితధ్యేయం కూడ అవుతుంది. మన పూర్వీకులు, మతమునకు సమాజమునకు సంబంధించిన ఆచార వ్యవహారముల ద్వారా సంకేత పరచిన విజ్ఞానం యిదే. మనం కోల్పోయిన జ్ఞానగమ్యా నికి మళ్ళీ చేరుకోడానికి ఆత్మాశ్రయత్రమే (subjectivism) సరైన మార్గం.

*

ప్రకృతి చైతన్యము అతివిశాలము

విద్యావిధానంలో (from the subjective standpoint) మన ధ్యేయం శిశు మనస్తత్వాన్ని గ్రహించడం, దాని ఆధా రంగా బోధనా పద్ధతులను, శిక్షణా కార్యక్రమాలను తయారు చేయటం అవుతుంది. ఇంతవరకు పూర్వ విద్యాబోధనా పద్ధతులు ఒకే విధమైన విషయపరిజ్ఞానాన్ని విద్యార్థి మెదడులోనికి బలాత్కారంగా చొప్పించడం, మరియు ఒకే విధమైన యాంత్రిక ప్రవర్తనా నియమావళిని అతని చిత్త స్పందనలపై బలవంతంగా రుద్దడంగా వుంటున్నది. కాని యీ నూతన విద్య యొక్క ఆశయం అందుకు పూర్తిగా భిన్నము – శిశువు తనకు తానుగా, తన బుద్ధిని, రసహృదయాన్ని, హృద యావేశాన్ని, నైతిక ఆధ్యాత్మిక సత్తను గుర్తించి, తదనుగుణంగా తన సమాజ జీవితాన్ని, తన స్వభావం ద్వారా, తన శక్తియుక్తుల

ద్వారా అభివృద్ధిచెందాలి. (అనగా విత్తనం నుండి మొక్క ఎలా ప్రకృతిసిద్ధంగా బహిర్గతమవుతుందో, అలానే విద్య శిశువులోని దివ్యశక్తుల సహజవికాసానికి దోహదకారిగా వుండాలి.)

అనువాదం: బి. నరసింహయ్య

అంతరంగంలోని యథార్థ జీవుని మేలుకొలుపు

శ్రీమాత ప్రవచనములు

నేటి మానవజీవితం లోపభూయిష్టము. మానవ మేధకు దీనిని మెరుగుపరచే శక్తి లేదు. లోన దాగివున్న రహస్యచైతన్యానికి అట్టి శక్తి ఉన్నది. మనం దీన్ని పట్టుకొని మన జీవితాన్ని దానికి అప్పచెప్పినట్లయితే ఇక మనకెట్టి సమస్య వుండదు. పిల్లల విషయంలో ఇది చాల ముఖ్యం. చైత్యపురుషుడు ఆవిష్కారమైనప్పుడు మనిషిలో గర్భితంగావున్న అనేక శక్తిసామర్థ్యములు బయటపడతాయి. మనందరిలోను ఏవేవో ప్రజ్ఞలు దాగివుంటాయి. బయటకు వచ్చేందుకు అవకాశం కోసం పొంచి వుంటాయి. — సంపాదకుడు

మనిషిలోని మహాచైతన్యము

మనిషి కొన్ని హద్దులలోనే జీవించగలడు. కాని ఈ హద్దులను మీరి ఇంతకంటే ఉన్నతము, విశాలము అయిన జీవితమును అనుభవించగల చైతన్యము అతనిలో నిక్షిప్తమై యున్నది. కొంతమంది విశిష్టమైన వ్యక్తుల విషయంలో ఈ చైతన్యము స్పష్టంగా కనబడుతుంది. పరిస్థితుల నన్నిటిని చక్కగా అమర్చిపెట్టి వారి జీవితమును చక్కగా తీర్చిదిద్దుతుంది. వారి వికాసానికి ఏ పరిస్థితులైతే అవసరమో వాటిని ఏర్పరచి, వారెప్పుడు ఏం చేయాలో ఆ విధంగా చేసేలా చేస్తుంది. ఈ ఊర్ధ్వచైతన్యము ఇంతకు ముందర మనసుకు తెలియని విషయములను తెలిసికొని, మనిషికి చేతకాని పనులను చేయిస్తుంది కూడ. అది మనిషి హృదయ

కుహారంలో ప్రకాశించే ఓ దీపం లాంటిది. దాని వెలుగు బాహ్యా మానవుని కప్పియున్న దట్టమైన తెరలను తొలగించి, బాహ్యా చేతన లోనికి ప్రవేశించి, దానిని ఉద్దీపింప జేస్తుంది. కొంతమం దికి దీని ఉనికి ఛాయగా తెలుస్తుంది. ముఖ్యంగా పిల్లల విష యంలో దీని ప్రభావం వారు చేసే అమాయాకపు చేష్టలలోను, పేదమాటలలోను స్పష్టంగా విదితమవుతుంది. కొంతమంది తల్లి దండ్రులు ఈ విషయాన్ని గుర్తించక, పిల్లలను అర్థం చేసుకోలేక వాళ్ళని కోప్పడతారు. వారి ఉద్దేశ్యంలో విద్య అనగా పిల్లలకు బాహ్యావిషయ పరిజ్ఞానమును చొప్పించి వాళ్ళ ఆత్మవికాసమును అణచివేయుట. అప్పుడు పిల్లలు ఏమనుకుంటారు? చదువంటే ఇదే కాబోలు ననుకుంటారు. బాహ్యావిషయ పరిజ్ఞానాన్ని సక్ర మంగా గరపినట్లయితే అదీ మంచిదే.

మానవ జీవితపు నిజ లక్ష్యము

విద్యలోని మూడు విభాగముల ద్వారా – భౌతిక, ప్రాణిక, మానసికములు – చేయు బోధన దృష్టిని బాహ్యా జీవితము మీదనే కేంద్రీకరించి మనిషి వ్యక్తిత్వమును తీర్చిదిద్దుతుంది. అచేతనము అస్పష్టము అయిన వస్తువులో నుంచి సచేతనమైన స్పష్టమైన వ్యక్తిని తయారు చేస్తుంది. మంచిది. కాని చైత్యవిద్య వీటన్నిటినికంటె భిన్నమైనది. జీవితము యొక్క నిజలక్ష్యము, భూలోక జీవితపు ఉద్దేశ్యము దానికి ప్రధానములు. వీటిని కనుక కనిపెట్టగలిగితే మనిషి తన జీవితమును తన శాశ్వతాత్మ కోసము అంకితం చేస్తాడు. ఈ ఆత్మజ్ఞానము ఆవిష్కారమైనప్పుడు మనిషి పరవశించి పోతాడు. సాధారణంగా దీనిని మతపరమైన జ్ఞానంగా పరిగణించడం కద్దు. ఎందుకంటే అదివరకు కేవలం మతగురు వులే దీనిని గురించి పట్టించుకొనేవారు. కాని ఈ వాదన సరియై నది కాదు. మతపరంగా కాకుండ మతాంతపరంగా కూడ దీనిని – అదే సత్యాన్ని సాధించవచ్చు. నిరీశ్వరవాదులు కూడ ఈ విధంగా తమ నైజాన్ని గుర్తించగలరు.

చైత్యపురుషుడు ఎవరు?

చైత్యపురుషుడంటే ఎవరో మనమిప్పుడు సూచించవలసి యున్నది. ఉదా: పరమాత్మ

దేశకాల పరిస్థితులలో దాల్చగలిగిన అసంఖ్యాకములైన అవతారములలో ఒక భూమికను మాత్రమే మనము మనిషి అని వ్యవహరిస్తున్నాము. దీనికి విశ్వచైతన్యమే మాధ్యమము. దీని ద్వారా పరమాత్మ ఆవిష్కారమై, క్రమక్రమాభివృద్ధి చెంది ఒక ఆత్మగా లేక చైత్యపురుషునిగా మూర్తీభవిస్తాడు[1].

చైత్యపురుషుని ఆవిష్కారము

చైత్యపురుష స్పర్శ ద్వారా మనిషి తన నిజస్వరూపమును కనిపెట్టగలుగుతాడు. సాధారణంగా ఈ స్పర్శ తెర వెనుక తెలియకుండా, గుర్తించబడకుండా జరుగుతుంది. కొంతమంది మట్టుకు దీని స్పర్శను సూక్ష్మంగా గుర్తించగలరు. అతికొద్దిమం

---

[1] చైత్యపురుషుని గురించి ఇచ్చిన వివరణ తనకు అర్థం కావటం లేదని శ్రీమాతను ప్రశ్నించగా ఆమె ఇచ్చిన వివరణ:

ఇది తాత్త్విక విషయము.. subjective (ఆత్మాశ్రయము) అంటే ఏమిటో objective (వస్త్వాశ్రయము) అంటే ఏమిటో నీకు తెలుసా? సరే తెలుసునన్న మాట. మంచిది. సమస్తమైన సృష్టికి మూలమైన ఒకానొక సత్యాన్ని గురించి మనము మాట్లాడుకొంటున్నాము. ఆ సత్యము అమూర్తములో నుంచి మూర్తస్థితిని పొందినది అనుకో. అనగా లోపలి నుంచి బయటకి వచ్చిందన మాట. ఉన్నది ఒకే పదార్థము. లోపల బయట కూడ ఉన్నదొకే పదార్థము. దాని స్థాయి మారిందంతే. లోని స్థితిలో ఉన్నప్పుడు కూడ దాని మూర్తరూపములన్ని అందులో ఉన్నాయిగానీ గర్భితంగా, అవ్యక్తంగా, అనావిష్కారంగా వున్నాయి. బయటకు రాగానే సినిమాతెర మీద బొమ్మ వేసినట్లు మనకు అవి కనబడతాయి. లోపల వుండే ప్రతి అంశము బయటకూడ మూర్తీభవిస్తుంది. లోపల వుండే ప్రతి యొక్క అవకాశము బయట ఒక వ్యక్తిగా ప్రత్యేకమైన రూపంగా మూర్తరూపాన్ని పొందుతుంది. చైత్యపురుషుని పుట్టుపూర్వోత్తరాలు ఇందులోనే ఉన్నాయి. దీనినే మనిషి యొక్క సత్యమని వర్ణించవచ్చును. బుద్ధ భగవానుడు దీనినే ధర్మమన్నాడు. మనిషి యొక్క నైజము ఇదే. మూలస్థానముతో తనకు గల శాశ్వత బంధము ఇదే. చైత్యపురుషుని యాత్ర అక్కడి నుంచే మొదలవుతుంది. కొంచెం కొంచెం అభివృద్ధి పొంది తెరమీద చిత్రము వలెనే పరిణతి చెంది స్పష్టమైన ఆకృతిని దాలుస్తుంది. కాని ఎంత పరిణతి చెందినప్పటికి దాని మూలసత్యము ఒక్కటే. విభిన్నమైన అసంఖ్యాకములైన రూపములన్ని కలిసి ఒకే సత్యాన్ని అభివ్యక్తపరుస్తాయి.

దిలో మట్టుకు ఈ స్పర్శ బహిరంగంగా తెలిసి, చాలా స్పష్టంగా ఆవిష్కారమౌతుంది. అట్టి వారు వారి జీవితంలో చాలా నిబ్బరంగా ధైర్యంగా ముందుకు సాగిపోతూ ఉంటారు. వారు భయసంశయాలను ఎరుగరు. చైత్యపురుషావేశమును పొంది విజయోత్సాహంతో ధైర్యంగా జీవించాల్నంటే చైత్యవిద్య చాలా అవసరం. కాని ఇంత వరకు దీని ఆవశ్యకతను విద్యావేత్తలు గుర్తించలేదు. ఈ అంశమును బోధనా ప్రణాళికలో చేర్చనేలేదు.

_అభివృద్ధికి రెండు మార్గములు_

సాధారణంగా విద్య రెండు రకాలుగా వుంటుంది. మొదటిది విషయపరిజ్ఞానమునకు సంబంధించినది. అనగా లౌకిక నైపుణ్యమును పెంచుకొనుట, పలు శాఖలలో సామర్థ్యమును ఆర్జించుట – సాధారణంగా విద్యవలన లభించునది ఇదియే. కాని కొంచెం లోతుకు పోయినట్లైతే నీలో నిద్రాణంగా వున్న సామర్థ్యములను కూడ వెలికితెచ్చి వాటి ప్రయోజనములను నీవు పొందగలవు.

నీ కార్యరంగములను బహుళము గావించి ఒక్కొక్క రంగమును పెంచి పెద్దగా చేయవచ్చును. అకస్మాత్తుగా నీలో ఇంతకు ముందులేని నూతనాంశములు ఆవిష్కారము కావచ్చును. ఈ విషయాన్ని గురించి నేను మీ కింతకు ముందరే చెప్పాను. నీవు నీలోని చైత్యపురుషని కనిపెట్టినప్పుడు తలవని తలంపుగా కొన్ని క్రొత్తవిషయములు, నీ ప్రకృతిలో లేని అనేక నూతనాంశములు ఆవిష్కారమవుతాయి. ఈ విధమైన దృష్టాంతములెన్నో నాకు తెలుసు.

మనందరిలోను కూడ ఒకానొక విద్య లేక ప్రజ్ఞ (genius), ఒక విశిష్టత దాగి వుంటుంది. కాని మనకు తెలియదు. దానినే విధంగా ఆవిష్కరించాలి అనేదే సమస్య. నీలో అది నిద్రాణంగా ఉంటుంది. బయటికి రావాలని తహతహలాడుతుంది. తలుపులు తీసి దాన్ని బయటకు ఆహ్వానించాలి. అంతే.

*

తనను తాను పరిశీలించుకొనుట

ఇది చాలా ముఖ్యమైన విషయము. ఆలోచనలు అంటే ఏమిటో, feelings

అంటే ఏమిటో, అవి పనిచేసే విధానమును గురించి తెలుసు కొన్నట్లైతే ఈ మార్గములో నీవు కొంతదూరము వెళ్ళినట్లే. నీ ఆలోచనలు, ఫీలింగ్స్ నీ శరీరం మీద ఎట్టి ప్రభావాన్ని చూపి స్తాయో పరిశీలించి కనుక్కోవాలి. దీనికి విరుద్ధంగా నీ శరీరము, ఆలోచనలు, నీ ఫీలింగ్స్ మీద ఎట్టి ప్రభావము కలిగిస్తాయో చూడాలి. నీ అంతరంగంలోకి లోతుగా చూసి నీ శరీరము కానిది, శాశ్వతంగా ఉండేది అయిన 'నేను' అనే పదార్థము ఏమిటో తెలుసుకోవాలి. మనిషి పెరుగుతున్న కొద్ది, ఈ 'నేను' యొక్క స్వరూపము మారుతూ వుంటుంది. ఉదా: పదేళ్ళ క్రిందట నువ్వు ఏ విధంగా వున్నావో తలచుకొంటే నీకీ విషయం స్పష్టమవు తుంది. అనగా వయస్సును బట్టి ఈ 'నేను' మారుతూ వుంటుంది. అటులగాక వయస్సుతో సంబంధం లేకుండా నీలో శాశ్వతంగా వుండే వస్తువు ఒకటి వుంటుంది. అదేమిటో నీవు శోధించి కని పెట్టి దానిని అర్థం చేసుకోవాలి. ఈ ప్రతిక్రియ నిన్ను చాలా దూరం తీసుకొని వెళ్ళగలదు. ఈ వేర్వేరు అంశములకు – ఆలో చనలు, సంవేదనలు – శరీరం మీద వాటి ప్రభావము, వాటి మీద శరీర ప్రభావము – వీటికి గల సంబంధమును పరిశీలించి తెలుసుకోవాలి. మరియు వీటి అన్నింటి ద్వారా శాశ్వతంగా ప్రకాశించే 'నేను' ఎవరు? నీలో దాని కదలికలను గమనించి నిదానంగా పరిశీలించినట్లైతే నీవు చాలా దూరం వెళ్ళగలవు. పట్టుదలతో నీవీ ప్రక్రియను కొనసాగించినట్లైతే తప్పకుండా నీ చైత్యాత్మను చేరుకోగలవు.

నీ చైతన్యమును చేరుకోగలిగిన మార్గమిదే. అనుభూతి ఇదే. ప్రథమ స్పర్శ యిదే. ఒకసారి ఈ స్పర్శ కలిగినట్లైతే శాశ్వ తమైన నీ అమర రూపంతో సంబంధం ఏర్పడినట్లయితే, ఈ ఆమరణ రూపం ద్వారా ఇంకా దూరం పోయి భగవంతుడిని కూడ కలుసుకోగలవు.

*

ఈ విధమైన చైత్యజీవనము (psychic life) భూలోకం మీదనే సాధ్యము – దైవము పదార్థాన్నికూడ జాగృతము చేసి దానిని

తన దివ్యమూలముతో ఐక్యము జేసే ప్రక్రియ. చైత్యాత్మ (psychic) లేనిదే పదార్థము అచేతనములో నుంచి మేలుకొనే అవకాశమే లేదు. తన జన్మస్థానం కోసం, ఆధ్యాత్మిక జీవితం కోసం ఆకాంక్షించేదే కాదు. మానవునిలో ఆధ్యాత్మిక ఆకాంక్ష యొక్క అభివ్యక్తియే చైత్యపురుషుడు (psychic being).

ఎక్కడైనా ఆకాంక్ష వున్నట్లయితే దానికి మూలము చైత్య ప్రకాశమే. చైత్యము గాని, దాని ప్రభావముగాని లోపించి నట్లైతే అభివృద్ధి అసంభవము. దాని కోసం పాకులాట కూడ ఉండదు.

అనువాదం: సంపాదకుడు

పరమ ప్రయోజనము

శ్రీమాత ప్రవచనములు

పిల్లలకు అనేక విషయాలను గురించి బోధించి వాళ్లను ఉక్కిరి బిక్కిరి చేస్తే ఇక ఆత్మవిచారణకు, ఆత్మజ్ఞానానికి అవకాశ మెక్కడిది? విషయపరిజ్ఞానాన్ని పిల్లలు ఎప్పుడు పడితే అప్పుడే పుస్తకాలు చదివి పొందగలరు. నిజానికి వారు సాధించవలసి నది — జీవితమును గురించి లోతుగా అధ్యయనము చేసి, సృష్టి ఆంతర్య మును గురించి తెలుసుకొని, జీవితము యొక్క నిజ స్వరూప మును ఎరిగి జీవితమును చేతనా పరిపుష్టము గావిం చుట.

— అనువాదకుడు

లౌకిక విజయము కాదు మన లక్ష్యము. ఆత్మవిద్య పరీపాకము.

*

జీవితము యొక్క లక్ష్యము లౌకిక ప్రయోజనములు సాధించి పేరు ప్రతిష్ఠలు సంపాదించుట కాదు. ఆత్మజ్ఞానమును పొంది పరమ ప్రయోజనమును సాధించుట.

*

నీలోని వేర్వేరు విభాగములు

నువ్వు అభివృద్ధి చెందాలంటే నీలోని వేర్వేరు విభాగములను, వాటి పాత్రలను గురించి తెలుసుకోవాలి. అప్పుడు నీ మనస్సులో మెరిసే ఆలోచనలకు మూలకారణా లేమిటో తెలుసుకోగలవు. అటులనే నీలోని కదలికలకు, ప్రేరణలకు మూలకారణాలను గురించి స్పష్టంగా తెలుసుకోగలవు.

*

ఆత్మవిశ్వాసము

తనను గురించి తెలుసుకొని తనను తాను అదుపుచేసుకొనుట ప్రతి ఒక్కరు తెలుసుకోవలసిన విషయము. తనను గురించి తాను తెలుసుకోవటమంటే ఏమిటి? తన కదలికలకు, స్పందనలకు, ప్రతిస్పందనలకు మూలకారణ మేమిటో, తనలో ఎందుకని ఇలా జరుగుతోందో తెలుసుకొనుట. తనను తాను అదుపులో పెట్టుకొనుట అనగా తను చేయదలచుకున్న పనులు మాత్రమే చేయుట. ఇంద్రియాలకు లొంగి ఇతరుల చేత ప్రేరేపింపబడకుండుట.

తమను తామెరిగి అదుపులో పెట్టుకొనుట ఎటులో నేర్పుట పిల్లలకు మన మివ్వగలిగిన చక్కని బహుమానము.

*

నిన్ను నీవు అర్థం చేసుకోవాలి

తమను తాము తెలుసుకొని తమ భవిష్యత్తును తామే ఎంచుకొని తమ మార్గములను తామే నిర్ణయించుకొనుట ఇవీ పిల్లలకు ముఖ్యంగా నేర్పవలసిన విషయములు. వాళ్లను వారు పరిశీలించుకొని అంతరంగంలోకి చొరబడి వాళ్ల అంతరంగిక సూచనల ననుసరించి ప్రవర్తించాలి. అంతేగాని ఈ భూమి ఎప్పుడు పుట్టిందో, భూలోకంలో ఇంతకు ముందర జరిగిన విషయాలను గురించి తెలుసుకొనుట కాదు. ప్రాపంచిక జీవితానికి అవసరమైన జ్ఞానాన్ని పొందవచ్చు – లేని యెడల "వీడు వట్టి మూర్ఖుడు వీడికేం తెలియదు" అని ఆక్షేపిస్తారు.

అయినప్పటికి ఈ విధమైన సమాచారాన్ని ఎప్పుడు కావాలంటే అప్పుడు పుస్తకాలు చదువుకొని తెలుసుకోవచ్చు.

దాని కోసం పాఠశాలకు పోనవసరం లేదు. లౌకిక విషయాలను గురించి తెలుసుకునేందుకు కావలసినన్ని పుస్తకాలు వున్నాయి.

నీకు నిజంగా ఏమి కావాలో తెలుసుకోవటం అంతకంటె చాలా ముఖ్యం. దానిని గురించి తెలుసుకోవాలంటే నీకు కొంచెం స్వేచ్ఛ కావాలి. బలవంతంగా అనేక విషయాలను గురించి చదువుకోవలసి వస్తే ఇక నీ బుర్రలో ఖాళీ వుండదు. నువ్వు ఆసక్తి కరంగా నీ ప్రాణం పెట్టి నేర్చుకోవటం అంటూ వుండదు.

*

చౌకబారు వాదనలు

గత నూరు సంవత్సరాలుగా "ఉపయోగతా వాదము" అనే విచిత్ర వాదన ఒకటి బయలుదేరింది. నేడు పరాకాష్ఠకు చేరుకుంది. దీని ప్రకారం మనుషులు, వస్తువులు, పరిస్థితులు, సన్నివేశములు – వీటి విలువ వాటి ఉపయోగత్వాన్ని బట్టే వుంటుంది. ఉపయోగత్వమే ఒక వస్తువు యొక్క ప్రమాణమన్న మాట. అయితే నిరుపయోగమైన దానికంటె ఉపయోగమైన దాన్ని కోరుకోవటంలో తప్పు లేదు – ఉపయోగమనగా ఎవరికి? దేనికి? ఎందుకు?

ధనకాంక్ష నాగరికతా లక్షణమా?

నేటి కాలంలో 'ధన మూల మిదం జగత్' ధనాన్ని ఆర్జించే వస్తువులు, సాధనములు మాత్రమే జీవిత పరమావధి అని తాము నాగరీకులమనే వర్గముల వారి వాదన. ప్రతిదాన్ని ధనదృష్టితో చూసి విలువ కట్టుట – దీనినే నేను ఉపయోగవాదనంటాను. ఇది ఒక అంటువ్యాధి లాంటిది. పిల్లలు కూడా దీని వలన పీడితులే.

పిల్లలపాలిట శాపము

అందమైన వస్తువులను గురించి కలలు కనవలసిన లేత వయస్సులో పిల్లలు కూడ ధనరాసులను గురించి ఆలోచించటం, వాటిని ఎలా సంపాదించాలి అని తాపత్రయపడుతూ వుండటం శోచనీయం. ఇది పెద్దవాళ్ల కర్థమయే విషయము కాదు.

అందుకని ఏది చదువుతే లాభముంటుందో, ఏ విషయం అధికంగా డబ్బు సంపాదించేందుకు పనికివస్తుందో అనే దృష్టే వాళ్లకుంటుంది.

ఇక పరీక్షల సంగతి సరే సరి. వాటికి కట్టటం, ఉత్తీర్ణులు కావటం, మంచి రాంకులు తెచ్చుకోవటం, డీగ్రీలు డిప్లొమాలు, సర్టిఫికేట్లు సంపాదించుకొని మంచి ఉద్యోగాలలో జేరి డబ్బు సంపాదించటం – చదువువలన ఇంతకంటె వేరే ప్రయోజనము లేదు!

జ్ఞానము యొక్క లక్ష్యము జ్ఞానమే

జ్ఞానాన్ని జ్ఞానం కోసమే అన్వేషించటం, సృష్టిరహస్యాలను, ప్రకృతి ఇంద్రజాలమును గురించి తెలుసుకోవటం, చేతనాభివృద్ధి కోసం చదువుకోవటం, క్రమశిక్షణతో ఆత్మనిగ్రహాన్ని పొందటం మనిషిలోని బలహీనతలను, అశక్తతను అజ్ఞానాన్ని జయించటం ఇంతకంటె అద్భుతమైనది, మహత్తరమైనది, విశాలమైనది, సత్యమైనది అయిన లక్ష్యం కోసం సంసిద్ధులవటం ఇవే కదా పిల్లలకు నేర్పవలసిన విద్యాసాంస్కృతిక విషయాలు.

*

సర్వసాధారణంగా చదువు సంస్కారము మనిషిని వాంఛాలోలత్వము నుండి, పాశవిక ప్రవృత్తుల నుండి రక్షించేందుకు ఉపయోగపడతాయి. అయితే కోరికలను, ఆవేశములను పూర్తిగా రద్దు చేయటం మంచిది కాదు. అటుల చేసిన యెడల మనిషి నిర్జీవమైన కొయ్యబొమ్మ అయిపోతాడు. వాటిని సంస్కరింప జేసి, పరిశుద్ధము గావించినట్లయితే అవి కూడ అభివృద్ధికి సాధనములుగా ఉపయోగపడతాయి. అటుల జేయుట కూడ మానవుని విద్యా సంస్కృతుల లక్ష్యమే.

*

బంగారు భవిష్యత్తుకు ద్వారము

మన విద్యావిధానంలో ప్రపంచంలో ఇంతవరకు జరిగిన అనేక విషయాలను గురించి నేర్పుతారు. ఈ విద్య నేటి ప్రపంచ పరిస్థితిని అర్థం చేసుకునేందుకు పనికి

వస్తుంది. కాని మీరు ఒక విషయాన్ని గురించి జాగ్రత్త పడాలి. ఈ పురాతన చరిత్రను గురించి తెలుసుకున్న పిల్లలు జీవితమంటే ఇదే కాబోలు అని అనుకొనే ప్రమాదమున్నది. గత చరిత్ర నేటి జీవితానికి సన్నద్ధమయ్యేందుకు ఉపయోగిస్తుంది. నేడు జరుగుతున్నదంతా భవిష్యత్ జీవితానికి బాటవేయుటకు సాధనము. ఈ బంగారు భవిష్యత్తుకు సంసిద్ధమవుటయే మన ముఖ్య కర్తవ్యము.
It is by cultivating intuition that one prepares to live for the future.

*

చదువనగా పుస్తక జ్ఞానమే కాదని, జీవితంలో మనకు కలిగే ప్రతి అనుభవము, ఎదురయ్యే ప్రతి ఒక సన్నివేశము మనకు పాఠాలు నేర్పేందుకు అమూల్యమైన అవకాశాలని పిల్లలకు మనం ముఖ్యంగా బోధించాలి. సర్వదా, సర్వథా, అన్ని పరిస్థితులు మన జ్ఞానాన్ని పెంపొందించుకుండేందుకు అమూల్యమైన అవకాశములే.

*

పిల్లలకు ముఖ్యంగా నేర్పవలసిన విషయాలు:

1. చిత్తశుద్ధి – the necessity of absolute sincerity
2. సత్యము యొక్క అంతిమ విజయమునందు విశ్వాసము.
3. అభివృద్ధి పొందుట తథ్యం – అదే మన నిరంతర వ్యాపకం.

ప్రియమైన స్వభావము, న్యాయబుద్ధి, నిజాయితి.
శాంతము, సహనము, పట్టుదల
సమత్వము, ధైర్యము, సంతోషము

*

ముఖ్యంగా రెండు విషయాలను గురించి పిల్లలకు చెప్పాలి.

1. అబద్ధాలు పూర్తిగా నిషేధము.
2. కోపతాపాలు, హింసాకాండ పనికిరావు.

ఈ రెండింటిని బోధించ గలుగుతే వాళ్లు అతిమానస దిశగా పయనించ గలుగుతారు. అతిమానవుడు (Superman) అని పిలవబడే స్థాయి నందుకునేందుకు ఈ రెండు లక్షణాలు – అబద్ధాలు చెప్పకుండా ఉండటం, తనను తాను అదుపు చేసుకోగలగటం

తప్పనిసరి. దైవము యెడల సంపూర్ణమైన భక్తి చివరి షరతు. కాని మొదటి రెండు లక్షణాలు వుండితీరాలి.

*

మానవ జీవితంలోని ఐదు అంగములకు సంబంధించిన ఐదు విద్యలు[1] – భౌతిక, ప్రాణిక, మానసిక, చైత్య, ఆధ్యాత్మిక విద్యలు పూర్ణవిద్యలో వుండాలి. పిల్లలు పెరుగుతున్న కొద్ది వీటిని అదే వరుసలో క్రమక్రమంగా బోధించాలి. అయితే రెండవ దశలో మొదటిది కూడ – ప్రాణిక దశలో భౌతికము కూడ – అదే విధంగా ఈ ఐదు విద్యలు పరస్పర పూరకాలుగా జీవితాంతం కొనసాగ వలసిందే.

అనువాదం: సంపాదకుడు

చైతన్యము, దాని ఉపకరణాలు

శ్రీమాత ప్రవచనములు

విద్య అనగా కేవలం మెదడును పదును పెట్టటమే కాదు. అది కేవలం ఆలోచనలకు ఆలవాలం మాత్రమే. రసజ్ఞతకు మూలం హృదయం. క్రియాశీలతకు ప్రధానం ప్రాణికం. కర్మలు చేయునది భౌతిక శరీరము. ఈ నాలుగు విభాగములకు తగిన శిక్షణ ఇచ్చి చక్కగా తీర్చునది విద్య. ఒక సంగీత విద్వాంసుడు వీణ తంతులను మీటి మధుర సంగీతమును ఎటుల ఆలపించునో అటులనే ఆత్మచైతన్యము సుశిక్షితమైన ఉపకరణం ద్వారా మంచి ఫలితములను ఇచ్చి అద్భుతమైన కార్యములను సాధించగలదు.

– సంపాదకుడు

[1] ఈ ఐదు విద్యలను గురించి శ్రీమాతారవిందులు చేసిన వివరణలను "*On Education: Sri Aurobindo and the Mother*". అనే ఆశ్రమ ప్రచురణలో చూడవచ్చు.

ముఖ్యంగా రెండు విషయాలు మనం పరిశీలించవలసి యున్నది. చైతన్యం, చైతన్యాన్ని అభివ్యక్తపరచే ఉపకరణాలు: ఆలోచనలను ఉత్పత్తి చేసే మనోమయ చైతన్యం; భావాలను, సంవేదనలను ఉత్పత్తి చేసే భావోద్వేగ చైతన్యం; కార్యాచరణ శక్తిని ఉత్పత్తి చేసే ప్రాణిక చైతన్యం; కర్మలను ఆచరించే భౌతిక చైతన్యం.

ఉపకరణాల పాత్ర

కొంతమంది సూక్ష్మ బుద్ధులుంటారు. సాధారణ వస్తువులతోటి కూడ రమణీయమైనదేదో సృష్టిస్తారు. మేలురకమైన ఉపకరణాలను ఇస్తే, ఇంకా అద్భుతమైన శిల్పాలను సృష్టిస్తారు. ఒక గొప్పగాయకుణ్ని గూర్చి ఆలోచిద్దాం. పనికిరాని పియానో పై – దానిమీది శబ్ద సంకేతాలు మాసిపోయినా కూడా అతను కమనీయమైన సంగీతాన్ని సృష్టిస్తాడు. కాని అతనికో శ్రుతి చేసిన మంచి పియానో ఇస్తే, ఇంకా అద్భుతమైన సంగీతాన్ని సృష్టించగలడు. రెండు సందర్భాలలోని మూలచైతన్యమూ ఒక్కటే. కాని అభివ్యక్తీకరణకు చక్కటి ఉపకరణాలు – మానసిక, ప్రాణిక, చైత్య (psychic) భౌతిక శక్తియుక్తులు అవసరం.

భౌతికంగా నువ్వు అధ్వాన్నంగా నిర్మించబడితే, అధ్వాన్నంగా శారీరక స్థితి ఉంటే, అంటే శారీరక సౌష్ఠవం సరిగా లేకపోతే, మంచి శిక్షణ ఇచ్చినా వ్యాయామం చేయడం నీకు కష్టతరమవుతుంది. అది మంచి సౌష్ఠవం గల శరీరంతో శిక్షణ బాగా పొందడం లాంటిది కాదు.

మేధా సంపత్తి ఆవశ్యకత

మనస్సు విషయంలో కూడా అంతే – చక్కని ఆలోచనలతో వివేచన ఉన్న నిండు మనస్సు, సంపూర్ణమైన, సుశిక్షితమైన, సంస్కారం గల మనస్సువున్న వ్యక్తి తనను తాను – అధ్వాన్నమై, సర్వసాధారణమైన వ్యక్తి కన్నా ఉత్తమంగా అభివ్యక్తం చేసుకోగలడు. ముందుగా నీ చైతన్యాన్ని వివేకవంతం చేసుకోవాలి. నీ గూర్చి ఎరుకను నీవు అభివృద్ధి చేసుకోవాలి. నీ ఆదర్శం

వెలుగులో నీ చైతన్యాన్ని చక్కదిద్దుకోవాలి. కాని అదే సమయంలో నీ శరీరంలో వున్న ఉపకరణాలను నిర్లక్ష్యం చేయవద్దు.

*

ప్రాపంచిక దృష్టి, దివ్యమైన ఆదర్శము రెండూ అవసరమే

నిజం చెప్పాలంటే, విద్యకు సంబంధించిన రెండు దృక్పథాలను ఒక దానితో పాటు మరొక దానికి ప్రోత్సాహం ఇవ్వాలి. అద్భుతావహమైన దేని కోసమో తీరని దాహం, దానిని సిద్ధింప చేసుకోవడం అసాధ్యమే కావచ్చు, దివ్యత్వ భావంతో నిన్ను ఆవరించే దాని కోసం తహతహ: అదే సమయంలో ప్రపంచం గూర్చి అవగాహనలో సరియైన, ఖచ్చితమైన, నిజాయితీతో కూడిన దృక్పథాన్ని ప్రోత్సహించాలి. పనికిరాని ఊహాగానాల్ని అణచివేయడం, నిరంతర నియంత్రణ, ఖచ్చితమైన వివరాల సేకరణకు అత్యున్నత రీతిలో ఆచరణాత్మకమైన, సునిశితమైన అవగాహన అవసరం. ఈ రెండు దృక్పథాలు ఒకదాని వెంట మరొకటి ఉండాలి. మరొక దానిని పెంచి పోషించడానికి ఒకటి అవసరమన్న భావనతో దానిని తుడిచి పెడుతూంటాం. ఇది పూర్తిగా తప్పు. రెండూ ఒకదాని సరసన ఒకటి ఉండవచ్చు. అవి ఒకే విషయానికి సంబంధించిన రెండు ముఖములని తెలుసుకోగల జ్ఞానం మనలో వృద్ధి చెందిన సమయం వస్తుంది. ఆ విషయాన్నే సమున్నతమైన వివేచన, అంతర్‌దృష్టి (insight) అంటాము. కాని సంకుచితమైన, పరిమితమైన అంతర్ దృష్టి, వివేచన కాకుండా, ఆ వివేచన ఖచ్చితమైనదిగా, సరియైనదిగా, నిజాయితీతో కూడినదిగా మారుతుంది. కాని అది సువిశాలం. స్థూల ప్రపంచానికి (అభివ్యక్తీకరణ) చెందని ఒక సర్వ సామ్రాజ్యం అందులో నిక్షిప్తమై వుంటుంది.

విద్యను దృష్టిలో పెట్టుకుంటే, ఇది చాల ముఖ్యమైనదనే చెప్పాలి. ఎటువంటి అలంకారాలు లేని, స్థూల దృష్టితో, వాస్తవ నేత్రంతో ప్రపంచాన్ని ఉన్నది ఉన్నట్లుగా సూటిగా పరికించడం, అత్యంత స్వేచ్ఛాయుతమైన, మహోన్నతమైన దర్శనం (vision) తో, పరిపూర్ణమైన ఆశతో, ఆకాంక్షతో, అద్భుతమైన కృతనిశ్చయ

భావంతో ప్రపంచాన్ని వీక్షించడం – వివేచనకు ఇవి రెండు ధృవాలు.

అత్యంత మహోజ్వలమైన, అద్భుతావహమైన, అత్యంత శక్తిమంతమైన, అత్యంత భావ ప్రపూర్ణమైన, సర్వసమగ్రమైన విషయాలను మనం ఊహిస్తాం. కాని నిజానికి వాటి అసలు అభివ్యక్తి రూపంతో పోలిస్తే అవి గణనీయం కావు. అలాగే అత్యంత సూక్ష్మమైన వివరాల విషయంలో మన సునిశితమైన అంచనాలు ఖచ్చితమైనవి కాకపోవచ్చు. ఈ రెండు దృక్పథాలు కలిసికట్టుగా పయనించాలి. ఒకే వ్యక్తి 'దీనిని' (క్రింది వైపునకు చేతితో సంజ్ఞ), 'దానిని' కూడ తెలుసుకున్నప్పుడు (పైకి చేతితో సంజ్ఞ) రెండిటినీ సమన్వయం చేయగలడు.

అనువాదం: యజ్ఞన్న

బోధననగా పాఠాలు నేర్పటమేనా?

శ్రీఅరవిందుల ప్రవచనములు

విద్య అనగా మెదడులోకి సమాచారమును గుప్పించడం కాదు – లోన దాగియున్న జ్ఞానమును వెలికి దీయుట. ఒక పుష్పమును వికసింప జేయుట. మల్లెమొగ్గ విచ్చినప్పుడు మల్లెవాసన గుబాళిస్తుంది. ఇది ఎక్కడి నుంచి వచ్చింది? బయటనుంచి కాదు గదా – లోపలే దాగి ఉన్నది. మనిషి విషయంలో కూడ అంతే. ఉపాధ్యాయుడు జ్ఞానాన్ని బోధించడు. జ్ఞానాన్ని ఎలా సంపాదించాలో చూపిస్తాడు. అంతరంగంలో దాగివున్న చైతన్యమును త్రవ్వి బయటకు రప్పించుటయే ఉపాధ్యాయుని కర్తవ్యము. అసలైన గురువు లోపలే దాగి వున్నాడు. పిల్లలకు ఎట్టి విషయాలు బోధించాలో పెద్దవాళ్లు నిర్ణయించటం చాలా అపచారం, కృత్రిమం. ప్రతి ఒక్కడు వాని స్వభావమును బట్టి, వాని ప్రకృత్యానుసారముగా ఎదగాలి. అప్పుడే ఈ సృష్టిలోని వ్యక్తులందరువారి వారి కార్యములను స్వధర్మానుసారముగా, నిర్వహించి కృతకృత్యు

లవుతారు. అటుల చేయని యెడల వారి వికాసానికి అడ్డుపడి వారి ఆత్మలకు ద్రోహం చేసినట్లే. దైవ నిర్ణయాన్ని ఖండించి సృష్టి పరిణామానికి ఎదురు తిరిగినట్లే. — సంపాదకుడు

మన గురువు లోన దాగి యున్నాడు

ఏదైనా ఒక విషయాన్ని బోధించాలి అంటే, దానికి సంబంధించిన జ్ఞానం ఆ జీవుని ఆత్మలో నిక్షిప్తమై ఉండాలి. లేనిచో ఆ విషయాన్ని మనస్సుకి పట్టించలేము. అదే విధంగా బాహ్యమానవుని పరిపూర్ణ సామర్థ్యం అంతా అతనిలో నిబిడీకృతమై ఉన్న దివ్య పరిపూర్ణ చైతన్యం యొక్క విన్యాసం మాత్రమే.

దివ్యత్వం అంటే ఏమిటో మనకు తెలుసు. దివ్యత్వాన్ని సంతరించుకోవడమూ తెలుసు. ఎలా తెలుసు? మన అంతరాంతరాల్లో ఉన్న యథార్థం అదే కాబట్టి!

బోధన అంటే ఏమిటి?

బహిర్గతం చేయడం. బయట విషయాన్ని లోపలికి పంపడం కాదు. లోపలి విషయాన్ని త్రవ్వి బయటకు తీసికొని రావడం. ఆత్మవికాసమే దాని అసలు రహస్యం. ఆత్మజ్ఞానం, చేతనా పర్యాప్తి దాని సంవిధానములు.

"దేనినీ బోధించలేము" అనేదే నిజమైన బోధనకు తొలి సూత్రం.

ముకుళితమైన దానిని వికసింప జేయుట

ఉపాధ్యాయుడు బోధకుడు కానే కాడు. పురమాయించే అధికారీ కాడు. కేవలం ఓ సహాయకుడు; ఓ మార్గదర్శి. సూచనలు ఇవ్వడమే తప్ప బలవంతంగా రుద్దడం కాదు ఆయన పని. ఆయన నిజానికి శిష్యుని మనస్సుకి ఎటువంటి శిక్షణా ఇవ్వలేడు. జ్ఞానోపకరణాలకు సానపెట్టి వాటి నుండి చక్కటి ప్రయోజనాలను పొందడం ఎలాగో సూచిస్తాడు. ఆ ప్రక్రియలో సహకరిస్తాడు; ప్రోత్సహిస్తాడు. అంతేకాని శిష్యునికి ఏ జ్ఞానాన్ని సమకూర్చడు. జ్ఞానాన్ని స్వయంగా సంతరించుకోవడం ఎలాగో చూపిస్తాడు. శిష్యునిలో నిబిడీకృతమై ఉన్న

జ్ఞానాన్ని బహిర్గతం చేయడం కూడా ఆయన వల్లకాదు. లోలోపల జ్ఞానం ఎక్కడ ఉందో చూపించి, దానిని బయటకు పొంగులు వారేలా చేసుకునే సాధనను తెలియ జేస్తాడు.

ఈ ప్రత్యేక సూత్రం కేవలం కౌమార దశలో ఉన్న వారికి, యువకులకు మాత్రమే వర్తిస్తుందే తప్ప చిన్న పిల్లలకు వర్తించదు అని ఎవరైనా అనుకుంటారేమో. పసివారైనా సరే పెద్ద వారైనా సరే! బాలుడు అయినా సరే, బాలిక అయినా సరే సూత్రం ఒకటే! ఎటొచ్చీ సహాయకార్యక్రమాలలో హెచ్చుతగ్గులుండవచ్చు అంతే.

ఇక రెండో సూత్రం –

మనోవికాసం అనేది మనోభీష్టం ప్రకారమే జరగాలి. తల్లిదండ్రుల కోరిక మేరకో, ఉపాధ్యాయుని ఇష్టప్రకారమో పిల్లల్ని బలవంతంగా రూపుదిద్దాలనే అభిప్రాయము అనాగరికం, అవివేకం, మూర్ఖత్వం.

ఎవరి సహజ లక్షణానికి తగ్గట్టు వారే స్వీయ అభివృద్ధిని నిర్ణయించుకోవాలి.

స్వధర్మము ననుసరించుట

తమ పిల్లలు ఏ లక్షణాలను అలవరచుకోవాలో, ఏ రకంగా అభివృద్ధి చెందాలో, ఎటువంటి సామర్థ్యాన్ని సంతరించుకోవాలో, ఎటువంటి ఆలోచనలు కలిగి ఉండాలో, ఏ జీవన మార్గం అనుసరించాలో ముందే తాము నిర్ణయించడం కంటె ఘోరమైన తప్పిదం మరొకటి ఉండదు.

తన సహజ లక్షణాన్ని బలవంతంగా అణచివేస్తే, స్వీయ ధర్మాన్ని వదులుకొనేలా చేస్తే, అది అతనికి శాశ్వతమైన కీడే అవుతుంది. ఆతని పరిపూర్ణతను సర్వనాశనం చేయడమే అవుతుంది. అటువంటప్పుడు అది మానవ ఆత్మ పట్ల స్వార్థ నియంతృత్వ దాడే కదా! ఫలితంగా మనిషి తన జాతికి సమర్థవంతంగా ఇవ్వగలిగే దానిని ఇవ్వలేడు. కాబట్టి ఇది సమాజ ప్రయోజనానికి పెద్ద విఘాతమే!

మనస్సుపై జరిగే ఈ బలవంతపు దండయాత్ర సంపూర్ణత్వాన్ని, సహజత్వాన్ని నాశనం చేసి, అసంపూర్ణ, కృత్రిమమైన విషయాలను స్వీకరించేలా చేస్తుంది. నాసిరకం సామాన్య విషయాలను సైతం యాంత్రికంగా అంగీకరించేలా ఒత్తిడి చేస్తుంది.

స్వీయ ప్రకృతిని పాటించుట

ప్రతి వ్యక్తిలోను కొంత దైవాంశం ఉంటుంది. కొంత స్వీయ ప్రత్యేకతా ఉంటుంది. మనం ఉపయోగించుకున్నా, మానినా భగవంతుడు మాత్రం మనకు సామర్థ్యాన్ని, కౌశలాన్ని కొద్దో గొప్పో ప్రసాదిస్తాడు.

భగవంతుడు ప్రసాదించిన ఆ సంపదను కనుక్కొని అభివృద్ధి చేసుకుని, ప్రయోజనకరం చేసుకోవడమే మన విధి.

ఆత్మ తనకు తానే అభివృద్ధి చెందుతూ ఉదాత్త అభిరుచిని అలవరచుకుని అది ఉత్తమ కార్యానికి ఉపయోగపడేలా పరిపూర్ణతను సంతరించుకోవడానికి సహాయపడడమే విద్య ప్రధాన ఆశయం.

సుదూర భవిష్యత్తు కోసం సన్నిహితంగా కృషి సలపడంతో పాటు ప్రస్తుతం ఉన్న దానినుండి ఉండవలసిన దాని కోసం సాధనను కేంద్రీకరించడం – ఇది విద్యకు మూడో సూత్రం.

ఆత్మకు గల గతమే మానవుని ప్రాతిపదిక అనవచ్చు. దానికి తోడు అతని వారసత్వం, మసిలే పరిసరాలు, నివసిస్తున్న దేశం, ఆహారం అందించే భూమి, పీల్చే గాలి, చూసే దృశ్యాలు, వినే శబ్దాలు, అలవాటుపడిన ఆచారాలు – ఇవి కూడా ప్రాతిపదికలే! ఇంద్రియాలకు అతీతంగా వాటి ప్రభావం ఉంటుంది కాబట్టి అవి మానవుణ్ణి శక్తివంతంగా మలుస్తాయి. నిజానికి వాటి ప్రభావంతోనే మనం మనుగడ ప్రారంభిస్తాం.

మన నైజాన్ని భూమినుండి సమూలంగా వేరు చేయకూడదు. ఎందుకంటే ఆ నైజం భూమి సంబంధంగానే పెరుగుతూ ఉంటుంది. జీవన ఆలోచనలు, దాని ప్రతీకలు మనస్సుని పెనవేసుకుని ఉంటాయి.

కాబట్టి బయటి నుండి కూడా లోపలికి గ్రహించడం కొంతవరకు అవసరం ఉంటుంది. అయితే అలా బయటినుండి ఏదైనా విషయాన్ని గ్రహించడం అనేది హాయిగా స్వీకరించేలా ఉండాలే తప్ప మనస్సుపై ఒత్తిడితో కాదు.

నిజమైన వికాసానికి ఏ ఒత్తిడులు లేని స్వేచ్ఛతో సహజమైన ప్రగతి తప్పనిసరి.

పరిసరాలపై సహజంగానే ఎదురు తిరిగే ఆత్మలు కొన్ని ఉంటాయి. అవి మరో కాలానికి, మరో ప్రాంతానికి సంబంధించినవేమో అనిపిస్తాయి. అటువంటి వాటికి వాటి అభీష్టాన్ని అనుసరించే స్వతంత్రం ఇవ్వాలి. అలా కాకుండా వాటికి సంబంధం లేని విధంగా, కృత్రిమంగా మలిచినప్పుడు చాలా ఆత్మలు కృశించి పోతాయి. శూన్యం అవుతాయి. కృత్రిమంగా తయారౌతాయి. వారు ఆ రకంగా నిర్ణీతమైన జాతికి, కాలానికి, సమాజానికి చెంది ఉండాలనేది భగవంతుని ఏర్పాటు. అటువంటివారు భూతకాలం ముద్దుబిడ్డలు, వర్తమానం భాగస్వాములు, భావి సృష్టికర్తలు!

గతించిన కాలం మనకు పునాది వంటిది. వర్తమానం సంపద, భవిష్యత్తు మన ధ్యేయమూ గమ్యమూను.

*

ఉపాధ్యాయుని పాత్ర

ఎదురు చెప్పకుండా అంగీకరిస్తున్నాడు కదా అని పసివాడి మనస్సుపై తన ఆలోచనలను, అభీష్టాలను రుద్దాలని వివేకవంతుడైన ఏ గురువూ ఆశించడు.

అంతర్గతంగా దివ్యరక్షణలో వృద్ధిచెంది, కచ్చితంగా ఫలించే బీజాలను మనస్సుకు అందిస్తాడు గురువు. ఆదేశం ఇవ్వాలని కాకుండా, అవగాహన కలిగించాలనే ఆయన ఆశిస్తాడు.

సిద్ధాంతపరమైన ఓ సూత్రంగాను, చర్విత చర్వణం అయ్యే పద్ధతిలాగాను కాకుండా సహజమైన ప్రక్రియలో స్వేచ్ఛాపూరితమైన వికాసంతో శిష్యుని నైపుణ్యాలు, అనుభవాలు పెంపొందాలన్నదే ఆదర్శ గురువు అభిమతం. సహకరించే ఒక

విధానాన్ని ఆయన సూచిస్తాడు. ప్రయోజనకరమైన పరికరాన్ని అందిస్తాడు.

అంతే కాదు, ఆ విధానాలు లక్ష్మణరేఖలుగా మారకుండా, యాంత్రికమైన ప్రక్రియలు కాకుండా గురువు జాగ్రత్తపడతాడు. ఆదర్శ గురువు చేయవలసిన పని అంతా – దివ్యతేజస్సును చైతన్యవంతం చేయడం, దివ్యశక్తి కార్యరూపం దాల్చేలా చూడ్డమూ – అంతే!

అనువాదం: పున్నమరాజు నాగేశ్వరరావు

విద్య – ఒక ప్రసంగము

శ్రీమాత ప్రవచనములు

విద్యావిధానంలో శ్రీమాత చాలా విప్లవాత్మకమైన మార్పులను ప్రవేశపెట్టారు. ముఖ్యంగా లౌకికవిద్య వేరు, ఆధ్యాత్మికవిద్య వేరు అనే వాదన సరికాదనియు, చరిత్ర, కళలు, విజ్ఞానశాస్త్రము మొ॥ విషయాలను కూడ ఈ విశాలమైన దృక్పథంతోనే బోధించాలనియు వారి అభిమతము. పిల్లలకు ఆధ్యాత్మికవిద్య పేరుతో రామాయణ, భారతాల కథలను మాత్రమే బోధించటం సరి కాదు.

– సంపాదకుడు

బోధనా విషయాలను గురించి ఒక టీచరు వేసిన ప్రశ్న:

"మేము భవిష్యత్తును గురించి చర్చించుకున్నాము. పిల్లలు అసలు ఇక్కడెందుకు చదువుకుంటున్నారో వాళ్ళకి చెప్పాలని ఉంది. ఆధ్యాత్మిక విషయాలని బోధించినప్పుడు వాళ్లు అసలు వినిపించుకోరు. వాళ్ళకది నవ్వులాటగా వుంటుంది. ఏమాత్రం గిట్టదు"

ఆధ్యాత్మిక విషయాలా – ఆధ్యాత్మిక విషయాలంటే అతని ఉద్దేశమేమిటి?

ఆధ్యాత్మిక విషయాలని సోదల్లే చెప్పుకుపోతున్నారేమో! ఇదెక్కడి సోద్యము ఆధ్యాత్మికమంటే వేరు, చరిత్ర అంటే వేరూనా. విజ్ఞానశాస్త్రమంటే వేరు, ఆధ్యాత్మికమంటే వేరూనా. ఇదెంత మూర్ఖత్వము. చరిత్ర విషయాలూ ఆధ్యాత్మికమే, విజ్ఞానశాస్త్రమూ ఆధ్యాత్మికమే. సకల విద్యలు శాస్త్రాలు ఆధ్యాత్మిక చైతన్యానికి ఆలంబనాలే! సత్యము ఇక్కడ ఉండటము, అక్కడ లేకపోవటము అంటూ వుండదు కదా. మీరందరూ మీ విధులను అంత అందంగా నిర్వహిస్తున్నారన్న మాట! ఆధ్యాత్మిక విషయాలను సక్రమంగా బోధించాలి అనే సంగతి మీ బుర్రల్లోకి ఎప్పుడెక్కుతుంది?

"తల్లీ, టీచర్లని వాళ్ళ వాళ్ళ సబ్జెక్టులని మాత్రమే నేర్పమంటే బాగుంటుందేమో? ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞానాన్ని గురించి మీరే బోధిస్తారు కదా!"

మళ్లీ అదే మాట – చూడు బాబు, ఆధ్యాత్మిక జీవితం అనేది ఓ వింత ప్రక్రియ కాదు. ఇదంతా పాత సంప్రదాయం. ఆధ్యాత్మిక జీవితమంటే మఠాలు సన్యాసులు అని, మిగతా లోకమంతా మామూలు జీవితమని – ఇది నిజం కాదు. నిజం కాదు. కానే కాదు.

ఒక వేళ ఇటువంటి ద్వంద్వత్వమే కావాలనుకుంటే – ఈ మనస్సుకు అలా చెపుతేకాని అర్థం కాదులే – సత్యము, అసత్యము అని చెప్పవచ్చు. ప్రతి దానిలోను సత్యాసత్యములు మిళితమై వుంటాయి. తామే ఆధ్యాత్మిక జీవితాన్ని గడుపుతున్నామనుకుండే సన్యాసులు, మతగురువులు ఉంటారే – వాళ్లందరిలోను కూడ సత్యాసత్యాలు ఒక దాంతో ఒకటి పెనవేసుకొని వుంటాయి.

ఈ వేర్పాటుభావము లేకపోతేనే మంచిది.

(నిశ్శబ్దము)

పిల్లలకి ఇలా బోధించాలి: ఇక ముందర చాలా అద్భుతమైన విషయాలు ఆవిర్భవించ నున్నాయి. వాటిని గ్రహించేం

దుకు మీరు సన్నద్ధులు కావాలి. శ్రీఅరవిందులు ఈ నైజాన్ని బోధించేందుకే వచ్చారు. వారి ప్రవచనాలను కనుక చదువు కున్నట్లయితే మీరే ప్రత్యక్షంగా తెలుసుకోగలరు.

ఈ టీచర్ల సమస్య ఏమిటో నాకు తెలుసు. వారు చెప్పే పాఠాలలోగాని చేసే ఉపన్యాసాలలోగాని ఏమాత్రము సాధనా నుభవం ఉన్నట్లు తోచదు. ఊరికే చదువుకుంటూ పోతే పిల్లలకే మాత్రం బోధపడదు సరికదా వాళ్ళకు ద్వేషం కలగవచ్చు కూడ.

అవును అందుకనే కదా వాళ్లని నేను చెప్పినట్లు చేయా లనేది.

ఏమైనా సరే ఈ భేదభావాన్ని పోగొట్టాలి. వాళ్ల మనస్సు లలో పాతుకుపోయిన ఈ అభిప్రాయాన్ని తుడిచి పెట్టేసేయాలి. *ఆధ్యాత్మిక జీవితానికి లౌకిక జీవితానికి, ఆధ్యాత్మిక చైతన్యా నికి మామూలు చైతన్యానికి ఏమాత్రం భేదం లేదు. ఉన్నది ఒక్కటే చైతన్యము.*

కాని అది సాధారణంగా అందరిలోను వికారము చెంది వుంటుంది. నిద్రాణంగా వుంటుంది. తిరిగి ఆ అఖండ చైత న్యాన్ని ఎలా పొందాలి? ఈ చేతనాస్థాయిలో నుంచి ఆ స్థాయి లోకి అమాంతంగా దుమకలేవు. నీ మనోచైతన్యాన్ని (చేతితో పైకి సూచన) ఊర్ధ్వోన్మీలనము గావించాలి. నీ ద్వారములను ఆకాశం వైపు తెరచిపెట్టాలి. నిన్ను నీవు సత్యచైతన్య స్పంద నములతో నింపుకోవాలి. ఇక్కడ ఆవిష్కరింపనున్న సత్యముతో సమన్వయపరచాలి. పై లోకాలలో అది ఆదినుంచి వున్నది. కాని ఇహలోకంలో భవిష్యత్తులో రానున్నది. పాతకాలపు శైథి ల్యాలనే ఇంకా నువ్వు పట్టుకొని వేలాడుతూ వుంటే అదంతా నీ మెడ చుట్టూ ఓ గుదిబండలా తయారవుతుంది. దానిని నువ్వు కనుక విస్మరించక పోయావంటే ఒక్క అడుగు కూడ ముందుకు వేయలేవు జాగ్రత్త!

ఈ లోకము యొక్క గత చరిత్రను గురించి తెలుసుకో వటం మంచిదేకాని మనం దానికి బందీలయి పోకూడదు. అది

మన కాళ్లకు సంకెళ్లు కాకూడదు. భవిష్యత్తులోకి దూకేందుకు ఒక స్ప్రింగ్‌బోర్డుగా మాత్రమే దాన్ని ఉపయోగించాలి.

(నిశ్శబ్దం)

పిల్లలను పసివయస్సులోనే మొదలుపెట్టి బోధించే ఒక సరికొత్త విద్యావిధానాన్ని తయారు చేయాలి. అందుకు సమర్థ వంతమైన ఉపాధ్యాయులు కావాలి. సుశిక్షితులైన వారు కావాలి. ఇంతవరకు తెలిసిన సమాచారాన్నంతా రెడీగా పెట్టుకుంటే వాళ్లు పిల్లల ప్రశ్నలకు సమాధానా లివ్వగలుగుతారు. ఆ తరువాత మనస్సు కతీతమైన స్వతస్సిద్ధమైన జ్ఞానాన్ని ఎలా పొందాలో మొదట సిద్ధాంతపరంగా తెలుసుకోవాలి. అది అనుభవ పరీపాక మైన జ్ఞానంగా పరిణమిస్తే మరీ మంచిది. *కనీసం మనస్సును నిశ్శబ్ద పరచుకుంటేగాని జ్ఞానం పట్టుబడదు. అట్టి నిశ్చల మనస్సును ఊర్ధ్వోన్ముఖము చేసినప్పుడు పైనుంచి దిగివచ్చే జ్ఞానము సమర్థవంతంగా గ్రహించబడుతుంది.* ఈ సామర్థ్యాన్ని పిల్లలలో కలగజేస్తే మంచిది. యథార్థ జ్ఞానానికి మార్గమిదేనని ప్రత్యక్షంగా నిరూపించాలి. ముందు ముందు జ్ఞానాన్ని ఆర్జించ వలసిన పద్ధతి ఇదే. ముందుకు సాగిపోతున్నకొద్దీ మార్గము దానంతట అదే ఆవిష్కారమౌతుంది. పిల్లలకీ విషయం ముఖ్యంగా నేర్పాలి. ఏడేళ్లప్పుడు పిల్లలకు ఆలోచనాశక్తి కలుగుతుంది. ఈ నూతన విధానాలను వాళ్ల కప్పుడు సూచించాలి. 14, 15 ఏళ్ళు వచ్చేసరికి పూర్తిగా బోధించాలి. లోతైన జ్ఞానాన్ని పొందేందుకు ఇదే ఏకైక మార్గమనియు ఇతర మార్గములు నిష్ప్రయోజనముల నియు చెప్పాలి.

దీని వలన ఒక విషయము స్పష్టంగా తెలుస్తోంది కదూ. ఇది పుస్తకాలలో చూసి పిల్లలకు చెప్పటం వంటిది కాదు. పుస్త కాల్లోంచి బోధన చేసే వాడు ఈ జ్ఞానాన్ని బోధించలేడు. ఈ శిక్షణని వారు ముందరే పొంది సిద్ధపురుషులు కావాలి. ఈ విష యాన్ని మనం చాటించి చెప్పుకోముగాని ఈ విద్యను ఎలా గర పాలో మనం రుజువుచేసి చూపించాలి. మరో మార్గం లేదని, ఇదే ఏకైక మార్గమని నిరూపించాలి.

పిల్లలకు పసిడి వయస్సులో విద్య నేర్పటం ఎంతో అద్భుతమైన విషయం. నువ్వేమి చేయనక్కర్లేదు – it is enough to *be*. నువ్వు కొన్ని నియమాలను పాటించాలి.

ఎప్పుడూ తప్పు చేయకూడదు.

కోపం తెచ్చుకో కూడదు.

పిల్లల నర్థం చేసుకోవాలి.

కాబట్టి అసలు ఈ ఉద్యమానికి కారణము ఏమిటో, ఈ ప్రేరణకి హేతువు ఏమిటో నువ్వు స్పష్టంగా తెలుసుకోవాలి. పిల్లల ఆంతరంగిక స్వరూపాన్ని గురించి దేనిని ప్రోత్సహించాలో, దేనిని బలపరచాలో, దేనిని ముందుకు తీసుకురావాలో నువ్వు తెలుసుకోవాలి. *పిల్లలను వాళ్లంతటు వాళ్లను వదిలేసేయాలి. వాళ్ళు స్వేచ్ఛగా వికసించేందుకు అవకాశమివ్వాలి. రకరకాల వస్తువులను చూసి, ముట్టుకొని అనుభవించి ఆడుకుండేందుకు అవకాశాన్ని కల్పించాలి.* పిల్లలలో జరిగే మార్పుల ఇంద్రజాలాన్ని నువ్వు గమనించాలి. అదెంత అద్భుతంగా వుంటుందో చెప్పలేను. అంతేగాని నీకే అన్నీ తెలిసినట్లు వాళ్లకి ఏవేవో గొప్పలు చెప్పి వాళ్ల నెత్తిమీద రుద్దకూడదు.

పిల్లలని కోప్పడి వాళ్ల సహజ స్వభావాన్ని అణచకూడదు. వాళ్ల నర్థం చేసికొని సమయ మొచ్చినప్పుడు వాళ్లకు నచ్చజెప్పవచ్చు. ఒక వేళ వాళ్లు వినిపించుకునే మూడ్‌లో లేకపోతే మాటలతో పనిలేకుండా అంతరంగిక స్పందనల ద్వారా వాళ్లని ప్రభావితం చెయ్యాలి. ఈ విధమైన శక్తి చాలా అరుదు.

ఉపాధ్యాయులకి కూడా ఓ చక్కటి శిక్షణా ప్రణాళికను తయారుచేస్తే బాగుంటుంది. *లేతవయస్సులో నవనీతము వలె మృదువుగా వున్న పిల్లలకు బోధించటం చాలా తేలిక. వాళ్లకి ఏది చెప్పినా అది వెంటనే లోతుగా నాటుకుంటుంది.* పసివయస్సులో బీజాలని నాటుతే వాళ్లు వెంటనే స్పందిస్తారు. వాళ్ల కళ్లు మెరుస్తాయి. వాళ్ల శరీరాల్లో చైతన్యం తాండవ మాడుతుంది. పెరుగుతున్న కొద్దీ పరిపక్వతచెంది శతదళ పద్మంగా వికసిస్తారు. పిల్లలలో జరిగే ఈ అద్భుతమైన ఇంద్రజాలాన్ని చూసి తీరాలి.

అనువాదం: సంపాదకుడు

ఏది మంచి బోధనా విధానము

శ్రీఅరవిందుల ప్రవచనములు

నేటి విద్యావిధానం హాస్యాస్పదము

అసంగతం అయ్యేదాకా భారతదేశంలో దిగజార్చుట జరిగిన ఆధునిక శిక్షణా విధానంలో ప్రముఖ లక్షణం. – ముక్కలు ముక్కలుగా బోధించే అలవాటు. అనేక విషయాలతో కలిసి ఒక విషయాన్ని కొద్ది కొద్దిగా బోధించటం జరుగుతోంది. ఫలితంగా ఒక సంవత్సరంలోనే చక్కగా నేర్చుకో గలిగినదాన్ని ఏడు సంవత్సరాలలో చెడ్డగా నేర్చుకోటం జరుగుతోంది. సరిగా సమాయత్తం కాకుండా అపరిపూర్ణమైన జ్ఞానఖండములు పట్టుకొని, మానవ విజ్ఞాన శాఖలలో ఏ ఒక్కదానిలోనూ ప్రావీణ్యం లేకుండా బాలురు బయటకు పోతారు. జాతీయమండలి అవలంబించిన విద్యావిధానం రెండు లక్షణాలు కలిగిన ఉభయచర సృష్టి. అట్టడుగునా మధ్యదశలోను ముక్కలుగా బోధించే పద్ధతిని ఉచ్చ స్థాయికి తీసుకొనిపోయి పైకొన దగ్గర అకస్మాత్తుగా ఆడంబరం కల ప్రత్యేకతా విధానంగా మార్పుచేయాలని ప్రయత్నిస్తుంది. అంటే త్రిభుజాన్ని శీర్షం మీద నిలబెట్టి అది అలాగే నిలబడి ఉంటుందని ఆశించటం అన్న మాట.

ఒకే విషయాన్ని క్షుణ్ణంగా బోధించుట

పాత పద్ధతి ఒకటి రెండు విషయాలను చక్కగా పూర్తిగా బోధించి ఆ తర్వాత ఇతర విషయాలకు పోవటం; నిస్సందేహంగా ఆధునిక విధానంకన్న అది చాలా హేతుబద్ధమైన విధానం. ఇంత వైవిధ్యంకల సమాచారాన్ని అది ఇవ్వలేదు, కాని ఇంతకన్న లోతైన, ఉన్నతమైన ఇంకా యథార్థమైన సంస్కృతిని అది నిర్మించింది. సాధారణ ఆధునిక మనస్సులో లోతులేని, బహువిషయాల మీద ప్రసరించే తేలికదనంతో, చంచలమైన మార్పు కలదిగా ఉండటం చాలావరకు ముక్కలుగా బోధించే దుష్టసూత్రం వల్లనే. పాతపద్ధతి మీద మోపగలిగిన ఒకే అభియోగం ఏమిటంటే, తరవాత విషయాల

మీద ప్రాబల్యం సంపాదించేటప్పుడు ఇది వరకు నేర్చుకొన్న విషయం విద్యార్థి మనస్సులో నుంచి తొలగిపోవచ్చు అని. కాని ప్రాచీనులు జ్ఞాపకశక్తికి అత్యంత శ్రేష్ఠమైన శిక్షణము ఇవ్వటం వల్ల ఈ లోపం రాకుండా నివారించటం జరిగింది. భావి విద్యా విధానంలో మనం ప్రాచీన పద్ధతికిగాని ఆధునిక పద్ధతికిగాని కట్టుబడి ఉండవలసిన అవసరం లేదు. జ్ఞానం మీద ఆధిపత్యం అత్యంత పరిపూర్ణంగా అతిశీఘ్రంగా లభింపజేసే సాధనాన్ని మాత్రమే ఎంచుకోవాలి.

పిల్లలలో ఆసక్తిని ప్రేరేపించుట

ఆధునిక విధానాన్ని సమర్థించటం కోసం ఒకే విషయం మీద సుదీర్ఘకాలం లగ్నం చేయుటంవల్ల పిల్లల మనస్సు సులభంగా అలసటకు గురి అవుతుందని వాదిస్తున్నారు. విషయాలను తరచుగా మార్చుతూ ఉండటం వల్ల మనస్సుకు విశ్రాంతి దొరుకుతుందని అంటున్నారు. ఇక్కడ సహజంగానే ఒక ప్రశ్న తల ఎత్తుతుంది. ఈనాటి పిల్లలకూ పూర్వం వారికి అంత తేడా ఉందా? అలా అయితే సుదీర్ఘమైన ఏకాగ్రతను నిరుత్సాహపరచి మనమే వారిని ఆ విధంగా చేయలేదా? చాలా చిన్నశిశువు శ్రద్ధ వహించలేక పోవటం నిజమే కాని అంత చిన్నశిశువు ఏ విధమైన బోధనకు అర్హుడు కాడు కదా! ఏ విధమైన క్రమఅధ్యయనానికైనా అనుమతించదగిన వయస్సు ఏడు లేక ఎనిమిది సంవత్సరాలు. అతనికి ఆసక్తి కలిగితే చాలావరకు ఏకాగ్రత పొందగలుగుతాడు.

అసలు ఆసక్తే గదా ఏకాగ్రతకు ఆధారం. మనమే అతని పాఠాలను ఏమాత్రం ఆసక్తి కలిగించనవిగా, జుగుప్సావహంగా, తయారుచేసి, నిర్బంధంగా బోధించి మళ్లీ నిలకడలేని అతని అశ్రద్ధను గురించి ఫిర్యాదు చేస్తాము! ప్రస్తుతం ఉన్న ఈ అసహజమైన పద్ధతి స్థానంలో మరొక పద్ధతిని, శిశువు తనకు తానుగా విద్య గరపుకొనే సహజమైన విధానాన్ని తీసుకొని రావటం ద్వారా అశక్తత అనే అభ్యంతరాన్ని తొలగించవచ్చు. ఆసక్తిగల పిల్లవాడు, పెద్దవారి లాగానే, ఒక విషయాన్ని అసంపూర్తిగా వదలి వేయటం

కన్న చివరిదాకా పోవటానికే ఎక్కువ ఇష్టపడతాడు. అడుగువెంట అడుగుగా అతడిని నడిపించి వచ్చే ప్రతి అడుగులోను ఆసక్తి కలిగించి లీనం అయేటట్లు చేయటమే నిజమైన బోధనా కళ.

భాషల ప్రాముఖ్యత

ఉపాధ్యాయునికి ఉండవలసిన మొట్టమొదటి శ్రద్ధ బోధనామాధ్యం మీద, ఉపకరణాల మీద అయి ఉండాలి. ఇది పరిపూర్ణం అయ్యే వరకూ, నిత్యమూ బోధించే విషయాలను పెంచుకుంటూపోవటం కాలాన్ని, శక్తిని వృథా చేయటమే. ఒక భాషను సులభంగా వేగంగా సంపాదించుకొనే విధంగా మానసిక ఉపకరణాలు పెంపొందిన సమయమే అనేక భాషలకు అతనిని పరిచయం చేయవలసిన సమయం. అంతేగాని తనకు బోధించిన దాన్ని పాక్షికంగా మాత్రమే అవగాహన చేసుకొని, అతికష్టంమీద అపరి పూర్ణంగా దాని మీద ఆధిపత్యం సంపాదించినప్పుడు కాదు. అదీగాక, తన మాతృభాష మీద పట్టు సంపాదించిన వానికి వేరొక భాష మీద ఆధిపత్యం వహించటానికి అవసరమైన సౌలభ్యం కలుగుతుంది. తన భాషలోనే భాషాపరమైన ప్రజ్ఞని సంతృప్తికరంగా వికాసం పొందనప్పుడు ఇతర భాషల మీద ఆధిపత్యం కావటం అసాధ్యం. పరిశీలన, నిర్ణయం, హేతువు, తారతమ్య విచారణలకు చెందిన ప్రజ్ఞలు చాలా స్వల్పంగా మాత్రమే పెరిగినప్పుడు విజ్ఞాన శాస్త్రాన్ని అధ్యయనం చేయటం అంటే నిరుపయోగమైన దండుగ మరియు శ్రమ అవుతుంది. ఇతర విషయాలలో కూడ ఇంతే.

పిల్లల లక్షణాలు అమోఘం

మాతృభాష విద్యాబోధనకు సముచితమైన మాధ్యం. కాబట్టి శిశువు మొదటి శక్తి యుక్తులన్ని కూడ మాధ్యం మీద ఆధి పత్యం పొందే దిశలో సాగాలి. దాదాపుగా ప్రతి శిశువుకూ, ఊహాశక్తి, శబ్దాలకు చెందిన సహజ ప్రేరణ, నాటకీయ ప్రజ్ఞ, అపారమైన భావాల ఊహాకల్పనల సంపద ఉంటాయి. వీరికి సాహిత్యంలో దేశచరిత్రలో ఆసక్తి కలిగించాలి. భారంగా మెప్పు లేని కార్యంగా భావించే మొద్దుబారిన శుష్కమైన వర్ణక్రమానికి

పుస్తకాలు చదవటానికి బదులుగా శీఘ్రంగా క్రమాధికం అయ్యే దశలవల్ల, అతని చుట్టూ వెనకా ఉన్న సాహిత్యంలో జీవితంలో ఉండే అత్యంత ఆసక్తికర భాగాలతో పరిచయం కలిగించి, నేను చెప్పిన గుణాల పట్ల ఆకర్షణను ఇష్టాన్ని కలిగించే విధంగా వాటిని అతని ముందు పెట్టాలి.

ఈ సమయంలో సమస్తమైన ఇతర అధ్యయనాన్ని మానసిక కౌశలాలను నైతికశీలాన్ని పరిపూర్ణం చేయుట కోసం వినియోగించాలి. చరిత్ర, విజ్ఞానశాస్త్రం, తత్త్వశాస్త్రం, కళల అధ్యయనానికి ఈ సమయంలోనే పునాది వేయాలి కాని అది బలవంతాన చొప్పించిందిగా లాంఛనంగా జరగకూడదు. ప్రతిశిశువు ఆసక్తికరమైన కథలను ప్రేమిస్తాడు. వీరులను పూజిస్తాడు. దేశభక్తి కలిగి ఉంటాడు. అతనిలోని ఈ గుణాల వంకకు దృష్టిని మళ్లించి వాటి ద్వారా అతనికి తెలియకుండానే తన దేశచరిత్రకు చెందిన సజీవ మానవభాగాల మీద ఆధిపత్యం పొందనీయాలి. ప్రతిశిశువు సమాచారాన్ని రాబట్టే వాడు, శోధకుడు, విశ్లేషకుడు, నిర్దాక్షిణ్యంగా శరీరవిభాగాలను పరిశీలించేవాడు. అతనిలోని ఈ గుణాల వైపు దృష్టిని మళ్లించి అతనికి తెలియకుండానే విజ్ఞానశాస్త్రజ్ఞుని స్వభావాన్ని ప్రధాన జ్ఞానాన్ని పొందనీయాలి. ప్రతి శిశువులోనూ తనివి తీరని వైజ్ఞానిక కుతూహలం, ఆధిభౌతిక విచారణ వైపు మలుపు ఉంటాయి. ప్రపంచాన్నీ తననూ అర్థంచేసుకోటం వైపు దీన్ని ఉపయోగించి నెమ్మదిగా రప్పించాలి. ప్రతి శిశువుకూ అనుకరించే ప్రజ్ఞ, ఊహాశక్తికి చెందిన స్పర్శ ఉన్నాయి. కళాకార ప్రజ్ఞకు చెందిన ఆధారక పునాదిని ఇవ్వటానికి దీన్ని ఉపయోగించాలి.

పిల్లల శిక్షణ వారి ప్రకృతి ననుసరించాలి

ప్రకృతి మనకు ప్రసాదించిన ప్రజ్ఞలవల్ల లాభం పొందటానికి ఆమెను పని చేయనివ్వాలి. శిశువులకు విద్యగరపటంలో ఆమె ప్రక్రియలకు విఘాతం కలిగించి అడ్డంకులు పెట్టటాన్నే మానవజాతి ఎంచుకుంది. అలా చేయటం వల్ల దాని పురోగమ వేగానికి అడ్డంకులు అవరోధాలు కలిగించింది. హార్షణీయంగా పరిణత భావాలు ప్రాబల్యం వహించటం

ఇప్పుడు ప్రారంభం అయింది. కాని మార్గం ఇంకా కనపడ లేదు. తన ఇష్టాయిష్టాలు పొరపాట్లు అన్నింటితో గతం మన మెడకు గుదిబండ అయింది, మనను వదలి పెట్టదు. సర్వవివేకి అయిన అమ్మ మార్గదర్శకత్వానికి మనం తిరిగిపోయే అత్యంత విప్లవాత్మక ప్రయత్నాలలో కూడ అది ప్రవేశిస్తుంది. స్పష్టతరమైన జ్ఞానాన్ని చేపట్టి దాన్ని నిర్భయంగా భావితరాల ప్రయోజనాలకు అనువర్తింప జేసే ధైర్యం మనకు ఉండాలి. మృతవిషాదాలను ఉంచవలసిన పాతసామానులగదిలోకి ముక్కలుగా బోధించే విధానాన్ని నెట్టివేయాలి. మొదటగా చేయవలసింది జీవితంలో, పనిలో, జ్ఞానంలో శిశువుకు ఆసక్తి కలిగించి అతని జ్ఞానసాధనాలను అత్యంత సమగ్రంగా పెంపొందించి అతడు ఉపయోగించవలసిన మాధ్యం మీద అధికారాన్ని ఇవ్వాలి. ఆ తర్వాత క్రమ అధ్యయనాన్ని చేపట్టటంలో జరిగిన ఆలస్యం అతడు నేర్చుకోవటంలో వేగం భర్తీ చేస్తుంది. ఇప్పుడు కొద్ది విషయాలను చెడ్డగా నేర్చుకుంటున్న దాని బదులు అనేక విషయాలను సమగ్రంగా నేర్చుకోటం జరుగుతుంది.

అనువాదం: తెన్నేటి పూర్ణచంద్ర రావు

పిల్లలు – సద్బోధన

శ్రీమాత ప్రవచనములు

పిల్లలు అమాయకులు. అందమైన విషయాలను గురించి, ధైర్యసాహసవీరులను గురించి కలలు కంటూ ఉంటారు. విక్రమార్కుడు వాళ్ళ హీరో. పెద్దవాళ్ళు ఈ విషయాన్ని గుర్తించి, వాళ్ళను ప్రోత్సహించి, వాళ్ళ కలలు నిజమయేటట్లు చేయాలి. కాని వాళ్ళు చేస్తున్నదేమిటి? తమ అభిప్రాయాలను – ధనార్జన, ఇతరులతో పోటీపడి జీవించటం మొ॥ విషయాలను వాళ్ళ మీద రుద్దుతారు. పిల్లలకు, సమాజానికి గొప్ప ద్రోహం చేసిన వారవుతారు. అలా కాకుండా పిల్లలలో పొంగిపొరలే సహజోత్సా

ళాన్ని ప్రోత్సహించి "విజయం మీదే, లేవండి. ఉజ్వల భవిష్యత్తు మీకోసం వేచివుంది" అని చెప్పి వాళ్లకి భవిష్యజ్యోతి చూపించాలి.

— సంపాదకుడు

పిల్లల ఆశయాలు సత్యం శివం సుందరం

సంస్కారంతో పుట్టిన బిడ్డలందరూ ఒక రకమైన కలలు కంటారు. వారి కలల్లో ఒక రకమైన ఆకాంక్ష కనిపిస్తుంది. సంస్కారం గల బిడ్డలంటే పరిణతి పొందిన చైత్యసత్త ఉన్నవారన్న మాట. బిడ్డల చైతన్యస్థాయికి ఆకాంక్ష అనే దానికంటె అది వారి తృష్ణ అనవచ్చు. ఆ తృష్ణ వికారంలేని సౌందర్యం కోసం, తిరుగులేని న్యాయంకోసం, అవధులులేని సద్గుణాలకోసం, చైతన్యవంతమైన విజయపరంపరల కోసం, సర్వదా ఉండే ఇంద్రజాలం కోసం కావచ్చు. ఇంద్రజాల మహత్యం మాదిరిగా ప్రపంచంలోని చెడు అంతా మాయమైపోవాలనీ, అంతా దేదీప్యమానంగా, ఆనందంగా, అందంగా ఉండాలని చిన్నతనంలో అందరూ అనుకుంటారు. కథలన్నీ సుఖాంతం కావాలనుకుంటారు. సాధారణంగా పిల్లలు గాలిలో ఎగురుతున్నట్లు, ఎక్కడికి కావాలంటే అక్కడికి వెళ్ళిపోతున్నట్లు, ఏదైనా బాగులేనప్పుడు దాన్ని సరిచేసినట్లు, రోగులకి బాధా నివారణ చేస్తున్నట్లు అనేక రకాలైన కలలు కంటారు. అయితే పెద్దలు ముఖ్యంగా తల్లిదండ్రులు, అధ్యాపకులు వాళ్లని చిన్నబుచ్చి "అది వట్టి కల, నిజం కాదు" అంటూ నిరుత్సాహపరుస్తారు. నిజానికి మంచి కలలు కనేటట్లుగా వాళ్ళని ప్రోత్సాహపరచాలి: "నీ కలలు నిజమయేటట్లు చూసుకోవాలి. అది సాధ్యమయేదేనా అని ఆలోచించకుండా అదే తప్పక జరుగుతుంది. అనుకుంటూ నీ శరీరంలో ఏ భాగం దాన్ని యథార్థం కావించకలదో కనిపెట్టి దాన్ని నీవు అంటిబెట్టుకొని ఉండాలి. అప్పుడది నీ జీవితాన్ని చక్కగా తీర్చిదిద్ది సాధారణ ప్రజలు మిథ్యగా పేర్కొనే యథార్థ సత్యపు దిశగా నిన్ను నడిపించగలదు".

పిల్లల్ని ఈ విధంగానే ప్రోత్సహపరచాలి. లేకపో
పాటకజనం మాదిరిగా చప్పగా, నిస్తేజంగా ఉండటమే అలవా
ఏదైనా మంచి జరుగుతున్నప్పుడు "ఆ! అదెన్నాళ్ళులే" అంటు
ఎవరైనా కారుణ్యంగా ఉంటే, "ఎలాగూ అతను తర్వాత మా
పోతాడు" అనీ ఏదైనా బాగా చేయగలిగినప్పుడు "రేపు ఇ
చేయకల్గుతానని ఏమిటి నమ్మకం" అంటూ అవాకులు పలు
తారు. ఈ ధోరణి వ్యక్తిలో నాశనకరంగా పనిచేస్తూ భవి
త్తుపై వుండే విశ్వాసాన్ని, ఆశను, దృఢనిశ్చయాలను హరిం
వేస్తుంది.

పిల్లలను ప్రోత్సహించాలి

పిల్లలు ఉత్సాహంతో ఉరకలువేస్తున్నప్పు
"జీవితం ఎల్లకాలం ఇలాగే ఉండదుల
అంటూ చన్నీళ్ళు చిలకరించ కూడద
దానికి బదులు కొంచెం ప్రోత్సాహ ధోరణితో "ఇప్పటి పరి
తుల్లో ఎప్పుడూ ఇలాగే జరక్కపోవచ్చు. నీకు అసహ్యంగా తో
వచ్చు. కానీ ఈ అసహ్యం వెనుక బయటపడాలనుకునే సౌందర్య
తొంగిచూస్తూ ఉంటుంది. దాన్ని తెలుసుకొని నీ దగ్గరకు ఆ
ర్షించుకోవాలి. నీ కలలకు ప్రధానాంశము, నీ ఆశయాల రూపవ
అదే కావాలి".

చిన్నప్పట్నుంచీ ఇలా చేసివుంటే నీ పాతభావాలన
తొలగించుకోడానికి ఎక్కువ శ్రమ పడక్కర్లేదు. నీ చిన్నప్ప
కువిద్య, కుసంస్కార ఫలితమైన నిరాశాధోరణి, జీవితంలో
మంచిని గ్రహించుకోలేని మొరటు ధోరణిని తొలగించుకోవడ
కష్టమై జీవితం రసవిహీనంగా, నిరుత్సాహంగా, నిరాశాజనకంగ
సౌందర్యసీమలకు దూరమైపోతుంది. అప్పుడు పిల్లవానితో ఇల
చెప్పాలి, లేదా నీవు ఇలా అనుకోవాలి (నీవు ఏ మాత్రం ప
పాపడివి కాకపోతే) "నాలో భ్రమగా, అసాధ్యంగా, మాయగ
కనబడేదే యథార్థం. నేను దాని కోసమే కృషి చేయాలి. ఇట
వంటి ఆశయాలతో నా అసమర్థత నాకు సీమితం కాకుండాను
నా దురుద్దేశాలు నాకు కళ్ళెం వేయకుండాను ఉండుగాక!" అ

ధృఢనిశ్చయాన్ని కల్పించుకోవాలి. అదే యథార్థం, సిద్ధింప చేసుకోవలసిన సత్యం.

చిన్నపిల్లవాడెవ్వరైనా తనకొక మంచి కల వచ్చిందనీ అందులో తనకు చాలా శక్తులున్నాయనీ, అక్కడ అన్నీ చాలా అందంగా ఉన్నాయనీ చెప్తూంటే "అదంతా కల్ల, అట్లా ఎక్కడా ఉండదు" అని మాత్రం చెప్పవద్దు. అదెంతో తప్పు. దానికి బదులు "అవును జీవితం అలా ఉండటమే కావాలి. అలాగే ఉండాలి" అని చెప్పాలి.

పిల్లల్లో సత్యసంపన్నత

పిల్లల్లో చిన్నప్పట్నుంచీ పెంపొందించాల్సిన మంచి గుణం ఒకటుంది. ఏదైనా కాని పని చేసినప్పుడు తమలో కలిగే ఒక రకమైన బాధని గమనించే స్వభావం. పెద్దలు నిషేధించారని గానీ, శిక్షిస్తారనిగానీ బాధపడటం కాకుండా తమకు తామే ఆ తప్పుడు పనివల్ల బాధని, ఒక రకమైన నైతిక కల్లోలాన్ని అనుభవించడం ప్రతి బిడ్డా అలవరచుకోవాలి. ఎవ్వరైనా ఒక పిల్లవాడు ఇంకొకరిని కొట్టడమో, తిట్టడమో చేశాడనుకోండి. వెంటనే సహజంగా తనలో తాను బాధ ననుభవించాలి, అది తను చేసిన పనికి ప్రతిచర్యగా అంతరంగంలో విచారణ, సత్యదూరంగా జరిగిందనే బాధ తప్ప ఇంకేమీ కాకూడదు.

చిన్నప్పట్నుంచీ నేర్పించే నీతులన్నిటి కంటె, ఊహకందే ఆలోచనల కంటే, హృదయాంతరాళాల్లో ఎక్కడో లోతుగా పరిపూర్ణత, శ్రేష్టత, యథార్థాల కోసం పరితపించేది ఒకటుంటుంది. సత్యాన్ని వ్యతిరేకించే స్పందనలకు అది చాలా బాధపడుతుంది. సాధారణంగా పిల్లలు తాము పెరిగిన పరిసరాల ప్రభావం వల్ల, చెడ్డ అనుకరణల వల్ల పాడైపోకుండా వారి సహజస్థితిలో ఉండగా సత్యదూరులై వ్యవహరిస్తే ఎవరూ ఏమీ అనకపోయినా స్వతస్సిద్ధంగా వారికే బాధ కలుగుతుంది. దీన్ని బట్టే ఉత్తరోత్రా వారెంత పురోగతి చెందగలరో నిర్ణయమవుతుంది.

అంతః సత్యమునకు విధేయత

దురదృష్టవశాత్తు పిల్లలు అన్యాయమైన చదువులు

చదివితే వారి అంతరంగంలో మిణుకు మిణుకుమంటున్న సత్య
జ్యోతిని చేజేతులా వారే ఆర్పేయటానికి ప్రయత్నిస్తారు. అది
కనక ఆరిపోతే యింక ఈ ఆశాజ్యోతితో సంబంధం తెగిపోవ
టమేకాక మంచిచెడులను గుర్తించే శక్తిని కూడా కోల్పోతారు.
అందుకే నే నెప్పుడూ ఒక విషయాన్ని పిల్లలకు చిన్నప్పట్నించీ
బోధించమని గట్టిగా చెపుతాను. ప్రపంచంలో అన్ని వస్తువుల
లోనూ, తమలోను, భూమిలోను, విశ్వాంతరాళంలోనూ సత్యం
నిబిడీకృతంగా ఉన్నదనీ, దాని ప్రభావం వల్లనే అన్నీ నిలిచి
ఉన్నాయనీ, అది లేనినాడు ఏదీ కూడా ఉండదనీ, బిడ్డలు
కూడా ఉండరనీ ప్రతిదీ పుట్టగానే నశిస్తుందనీ వారికి తెలియ
చెప్పాలి. ఇదే విశ్వానికి మూలాధారం కాబట్టి గెలుపు దానిదే.
దాన్ని ప్రతిఘటించేది ఏదీ కూడా దానితో సమంగా నిలవలేక
నశించిపోతుంది. అదే సత్యం, నిత్యం జగతికి మూలం.

అట్లాగని పిల్లలకు వేదాంతం బోధించమనటం లేదు.
కానీ ఈ సత్యాన్ని వారు గ్రహించేటట్లు, గ్రహించటంలోని ఆనందం,
దాన్ని లోపల పదిలపరచుకుంటే కలిగే హాయి, సంతృప్తి, దానికి
లోబడి నడుచుకునేటప్పుడు పొందే అమందానందం వారు పొందే
టట్లు చూడాలి. వారు దానికి వ్యతిరేకంగా నడవకుండా వారిలో
నిక్షిప్తమైయున్న ఈ చిన్న సత్యజ్యోతి జాగ్రత్త పడుతుంది. ఇటు
వంటి అనుభవం పొందేటట్లుగా పిల్లల శిక్షణ సాగాలి. వారిలో
ఈ శాశ్వత వస్తువు లేకపోతే ఏదీ ఉండలేదనే భావన పిల్లలకు
కలగాలి.

భవిష్యత్తులో అంతటా విజయవంతంగా ముందుకు సాగ
వచ్చనే సంకల్పాన్ని పిల్లల్లో కలిగించడం తేలిక. ముందు చూపుతో
చకచకా సాగిపోవాలనే కోరిక చిన్నతనంలోనే వారికి కలిగిం
చడం మంచిది.

వారికిలా చెప్పవచ్చు; "భవిష్యత్తులో రాబోయ్యే అద్భు
తాలు అనేకం ఉన్నాయి. వాటినన్నిటినీ ఆహ్వానించటానికి నీవు
సిద్ధం కావాలి". వాళ్ళింకా వివరంగా, ఉన్నదంతా తెలుసుకోవా
లంటే శ్రీఅరవిందుల రచనలు చదవగలిగే స్తోమత వస్తే ఇవన్నీ

...గా అర్థమవుతాయనీ, వీటిని వివరించటానికే ఆయన మన ...ధ్యకు వచ్చారనీ చెప్పవచ్చు.

అనువాదం: ఎ. ప్రభావతి; ఎ. వేంకట్రామ శాస్త్రి

భారతదేశంలో ప్రస్తుత విద్యావిధానంలోని మూలసమస్యలు

శ్రీమాత జవాబులు

(విద్యాకేంద్ర ఆశయాలను, విద్యాపద్ధతులను విలువ కట్టేందుకు భారత ప్రభుత్వం నియమించిన విద్యావిషయక సంఘం 1965 ఆగస్టులో ఆశ్రమాన్ని సందర్శించింది. అప్పుడు ఉపాధ్యాయ బృందం ఈ ప్రశ్నలను శ్రీమాతకు సమర్పించారు.)

1. *ప్రస్తుత, భవిష్యత్ జీవన విధానం దృష్ట్యా, జాతీయ. అంతర్జాతీయ విద్యావిషయంలో భారతదేశ లక్ష్యం ఎలా ఉండాలి?*

అసత్యాన్ని తిరస్కరించి, సత్యాన్ని వ్యక్తపరిచేందుకు బాల బాలికలను సన్నద్ధం చేయాలి.

2. *ఈ ఉన్నతలక్ష్య సాధనకు దేశం ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోవాలి? దీనిని ప్రారంభించడమెలాగ?*

ఆత్మను వ్యక్తపరచేందుకు భౌతిక పదార్థాన్ని సన్నద్ధం చేయాలి.

3. *భారతదేశపు నిజమైన ప్రతిభ ఏమిటి? ఆమె నిర్వహించ వలసిన కర్తవ్యము ఏమిటి?*

ఆత్మను ఆవిష్కరింప జేయనిదే పదార్థం అసత్యమనీ, దుర్బల మైనదనీ ప్రపంచానికి తెలియుజేయాలి.

4. *విజ్ఞానశాస్త్రం, సాంకేతిక పరిజ్ఞానంలో భారతదేశం సాధిం చిన ప్రగతి గురించి శ్రీమాత అభిప్రాయమేమిటి? మాన వుని ఆత్మ ఎదగటానికది ఎలా తోడ్పడుతుంది?*

భౌతికమును పరిపుష్టము గావించి దాని సామర్థ్యము పెంచి దైవావిర్భావమునకు యోగ్యమైన పాత్రగా తయారు చేయుటయే దాని ప్రయోజనము.

5. *దేశం సమైక్యత గురించి చాల ఆందోళన చెందుతోంది. ఈ విషయంలో శ్రీమాత అభిప్రాయమేమిటి? తనంత తానుగాను, ప్రపంచ సాయంతోను తన కర్తవ్యాన్ని భారతదేశం ఎలా నిర్వహించగలదు?*

అన్ని దేశాల సమైక్యత ప్రపంచ భవితవ్యానికి తప్పనిసరి. దేశాలన్నీ సమైక్యం కావాలంటే, ప్రతి దేశము తన స్వీయ సమైక్యతను సాధించుకోవాలి.

6. *భాషా సమస్య భారతదేశాన్ని ఎంతో పీడిస్తోంది. ఈ విషయంలో మనం అవలంబించ వలసిన స్థైన వైఖరి ఏది?*

సమైక్యత అన్నది కృత్రిమంగా విధించేందుకు వీల్లేదు. సమైక్యత సజీవమైన యథార్థం. భారతదేశం ఐక్యత సాధించినప్పుడు అందరికీ అర్థమయ్యే భాష స్వతస్సిద్ధంగా లభిస్తుంది.

7. *విద్య అంటే మామూలుగా అక్షరాస్యత, సంఘంలో ఒక హోదా అయిపోయింది. ఇది సరయిన వైఖరి కాదు కదా.? విద్యకు ఆంతరంగిక విలువను, సహజానందాన్ని సమకూర్చుటమెలా?*

లోకరూఢి అయిన ఆచారాలు వదలుకుని ఆత్మ ఎదగటానికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి.

8. *నేడు మన విద్యావిధానాన్ని పట్టుకొని పీడిస్తున్న జాడ్యము లేవి? వీటిని దూరంగా ఉంచటమెలాగ?*

   క. విజయ సాధనకు, వృత్తికి, ధనానికి ప్రాముఖ్యం ఇవ్వటం

   గ. ఆత్మను స్పర్శించేందుకు అత్యధిక ప్రాధాన్యం, మనిషిలో యథార్థ్యాన్ని పెంపొందించి, దానిని వ్యక్తపరచేందుకు ప్రాముఖ్యం ఇవ్వాలి

అనువాదం: జె. మంగమ్మ

శ్రీమాత, శ్రీఅరవిందుల మాటల్లో సంస్కృత భాషా ప్రాధాన్యం

"అన్ని దేశాల్లోకి భారతదేశమే గొప్పది. అన్ని భాషల్లోకి సంస్కృతం వైభవోపేతమైనది" – ఇవి ఒట్టి మాటలు కావు. అయితే ఈ సత్యములను నేటి పరిస్థితులతో సమన్వయపర చుట ఎలా? మనం పాశ్చాత్య నాగరికతా వ్యామోహంలో పడి మన సంస్కృతిని, సంస్కృత భాషను కూడా మరచిపోయాము. రష్యా, జర్మనీ, అమెరికా దేశాల వారు సంస్కృతం నేర్చుకుం టూరు. మన వేదాలను శాస్త్రాలను అధ్యయనం చేస్తారు. ఆయు ర్వేదాన్ని నేర్చుకుంటారు. మన సంస్కృతి మంచిదే, కాని ఆ ప్రాచీన కాలపు రూపములు, విలువలు నేడు పనికిరావు. వాటికి కాలం తీరిపోయింది. అలాగని మనం పాశ్చాత్య నాగరికతను గ్రుడ్డిగా అనుకరించటం తగదు. మన పునాదులు గట్టివే.

– సంపాదకుడు

ప్రతి భాష ఆ జాతి సంస్కృతికి ప్రతీక

ప్రతి భాషా మాట్లాడేవారి జీవసంస్కృతికి ప్రతిబింబం. ప్రతి బాషకూ ఒక జీవశక్తి, ఆలోచనా స్వభావం, జీవన వ్యవహారశైలి, అనుభవ జ్ఞానసంపద ప్రత్యేకంగా ఉంటాయి. కాబట్టి జాతికీ, దేశానికీ, తన భాషా వైశిష్ట్య పరిరక్షణ అత్యావశ్యకం. దానిని సజీవ భాషగా కాపాడుకోవటం ధర్మం. ఎందుకంటే జాతీయ సంస్కృతి కదే వాహిక కనుక. ఒక దేశం కానీ, జాతి కానీ తన భాషను నిర్లక్ష్యం చేస్తే దాని ప్రత్యేకతనది నాశనం చేసుకొన్నట్లే.

*

భారతీయ సంస్కృతి నవ్యరూపములు

భారతదేశ ధర్మము, బాధ్యత, నిర్వహించవలసిన కర్తవ్యకర్మ, సమస్త ప్రపంచ కర్తవ్యంలో తన వంతు కార్యమూ, తన ప్రత్యేకతా, చరిత్ర పుటలలో సువర్ణాక్షరాల్లో లిఖిం

పబడే వుంది. ఇంతే కాదు. నేడు దేశమాత ఎదుర్కొంటున్న కష్ట నష్టాల కడుగున రహస్య ప్రయోజనమూ లేకపోలేదు. తత్త్వతః మనలను మనం కొత్త రూపాల్లో మలుచుకోవాలి. శక్తిమంతమైన ఆలోచనా పరమార్థాలూ, సాంస్కృతిక మూల్యాలు, క్రొత్త ఉప కరణాలూ కలిగి ఉత్కృష్ట మూర్తులుగా రూపొందించుకోవటా నికి కావలసినంత ప్రాచీన చరిత్ర మనకున్నది. సారతరమైన సాంస్కృతిక మూల్యాలను, వాటి శక్తినీ గుర్తించ గలిగితే సామా జిక సాంస్కృతిక నూతన పరిణామాలను – మార్పులను స్వీక రించగలం. ఎంత మార్పైనా నష్టం లేదు. కానీ ప్రాచీన సంస్కృతీ, మూల్యాలు, సారం మాత్రం పోరాదు. అంటే ఐరోపా, జపాను, అమెరికా సంస్కృతుల మూసలో పోయరాదని భావం.

*

ప్రపంచంలో భారతదేశ పాత్ర

భరతఖండం తన సంస్కృతిని, నాగరిక తను, పోషించుకుంటూ ప్రపంచంలో తన ప్రత్యేక పాత్రను సమర్థవంతంగా నిర్వ హించగలదు. అయితే యావత్ప్రపంచానికి సంబంధించిన రాజ కీయ, సామాజిక, ఆర్థిక, నైతిక మూల్య పరిరక్షణ ఐరోపా ఖండం వల్ల కాలేదు. ఈ బాధ్యత భారతదేశానిది. అది విధివిధానంలో గర్భితమై వున్నది. కానీ ఐరోపా ప్రయోగ పరంపర ఎంత అప జయ గ్రస్తమైనా అదొక విజయ సోపాన పరంపరగా చిత్రించు కొంటున్నది. ఫలం కంటె సాధనం గొప్పది కావాలి. ఎప్పుడైతే దేశం శాశ్వత శక్తిమూలాలను తనలోకి ఆవహింప చేసుకొంటుందో అప్పుడే ఫలసాధనాలను గుర్తించే శక్తి లభిస్తుంది.

*

మూడు కర్తవ్యములు

ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞానానుభవాల వైభవాన్ని, సారాన్ని పరిపూర్ణతను వెలికి తీయటం, ఆ నిలవ నీటిని నూత్న శాస్త్రప్రవాహం ద్వారా మళ్ళించటం ప్రథమ కర్తవ్యం. సాహిత్య కళాదులన్న పాయలు త్రవ్వి ప్రవహింప చేయటం – ఇది రెండవ కర్తవ్యం. ప్రాచీన మూల్యాలు దెబ్బతినకుండా ఒక వినూత్న సమన్వయాన్ని ఆవి

ష్కరింప చేయటం ద్వారా ఒక ఆధ్యాత్మిక సమాజాన్ని నిర్మిం చటం – ఇది మూడవ కర్తవ్యం. ఇది అత్యంత ప్రయాసతో కూడుకొన్న వ్యవహారం. ఈ మూటి విజయమే భవిష్య మానవా భ్యుదయానికి నాంది.

*

ఈ మహోత్కృష్ట ధ్యేయానికి మార్గమేది? సాధనాలేవి? దీనికి సమాధానం చెప్పుకోవాలంటే ఉన్నతానుభవాలను, ప్రత్యేక సిద్ధాం తాలను చూడాలి. ప్రాచీన సంస్కృత భాషా ప్రపంచాన్ని దర్శిం చాలి. ఎందుకంటే అవి ఆ భాషలోనే ఆవిష్కృతమైనవి కనుక.

*

దేవ భాష ప్రాశస్త్యము

సంస్కృత భాష విశ్వభాషల్లో అనేక విధా లుగా మహత్తరమైనదని అనేకమంది పండి తులు తీర్మానించారు. గాంభీర్యం – ఔదార్యం – నిండుదనంగల సాహిత్య సాధనంగా ప్రశస్తి పొందినది. మహో దారతతో పాటుగా మాధుర్యం కలదీ, సూక్ష్మ విషయ ప్రకటన సామర్థ్యం కలదీ, ఎలా బడితే అలా మలచుకోవటానికి వీలైనదీ, పుష్టమై, స్పష్టతకు నికేతనమై, తేజోవంతమై, ఓజోవంతమైన భాష అదొక్కటే. దానిని సృష్టించిన జాతి మనస్తత్వ సంకేతమై నేటికీ చెక్కుచెదరకుండా ప్రపంచ మన్ననలందుకునే భాష సంస్కృతమే.

*

మన్వంతరారంభంలో ఉత్తర మేరు ప్రాంతంలోని వారు సహజ భాష లేక దేవభాష అయిన సంస్కృతమును మాట్లాడేవారు. స్వచ్ఛతలో అది ద్వాపరంలోని సంస్కృతం కానీ, కలి లోని సంస్కృతం కానీ కాదు. అది వాక్కుకీ అర్థానికీ మధ్య సంపూర్ణ సంబంధంకల సత్యయుగపు భాష. *అందులోని ప్రతి అచ్చుకీ, హల్లుకీ సహజంగానే ఒక ప్రత్యేక శక్తి వుంది. అది వాటికి స్వతః సిద్ధం తప్ప మానవ ప్రయత్నం వల్లగానీ, క్రమ వికాసం వల్లగానీ వచ్చిన శక్తి కాదు.* ఈ బీజ శబ్దాలే తాంత్రిక బీజ మంత్రాలకి మూలం, వాటి ప్రభావానికి కీలకం. ఈ శక్తి వల్లనే దేవభాషలోని ప్రతి అచ్చుకీ, ప్రతి హల్లుకీ ఒక విశిష్టమైన మూల

అర్థం ఉండి, ఉత్పన్న శబ్ద, అర్థాలకి ఆధారమైంది. అచ్చుల హల్లుల కలయిక వల్ల ఎన్నో మూలధాతువులు ఏర్పడ్డాయి. మరి కొన్ని ధాతువులు కేవలం అచ్చులనుండే ఏర్పడ్డాయి. అనంతరం ఇవి మరికొన్ని హల్లులతో కలసి రెండవ స్థాయి ధాతువుల నేర్ప రచాయి. అన్ని పదాలూ ఈ ధాతువులనుంచే వచ్చాయి. శుద్ధ అచ్చులకో, మిశ్రమ అచ్చులకో హల్లుల ముగింపులు జోడించి, మూలధాతువులలో మార్పులు చేసినందువల్ల కొన్ని సరళమైన శబ్ద ములూ, ఏ మార్పులూ చేయనందువల్ల మరి కొన్ని శబ్దములూ వచ్చాయి. క్లిష్టమైన మాటలు మిశ్రమాల ద్వారా ఏర్పడ్డాయి[1].

ఈ భాషే క్రమంగా అర్థంలోనూ శబ్దంలోనూ దోషభూయిష్టమై గ్రామ్యత పెరగడంతో త్రేత, ద్వాపర, కలియుగాలలోని

---

[1] ఋషులు భాషా ప్రయోగమీ ప్రాచీన వాక్యభావస్ఫోటశక్తి ననుసరించి నట్లు విదితమగుచున్నది.. ఆధునిక భాషలో "వృకము", "ధేనువు", ఆంగ్లములో "వుల్ఫ్ (wolf)", "కౌ (cow)" మున్నగు శబ్దములు కేవల మా పదములు వ్యావహారికముగ సూచించు మృగములనే నిర్దేశించును. అనగా నొక శబ్దము నుచ్చరించినప్పుడు పుట్టుకతో నా శబ్దమున కేయర్థ మెట్లేర్పడినదని హేతువాదానుసారముగా వ్యుత్పత్త్యర్థము నూహింప నవసరములేక యా మాటకు వ్యావహారికముగా స్థిరపడియున్న భావమే మనకు స్ఫురించును. శబ్ద శ్రవణముతోనే దాని నిశ్చితార్థము గోచరించును. రచనాశైలి యందలంకారార్థము వ్యంగ్యముగ ప్రయోగించు పట్టున తక్క మిగిలిన సందర్భములం దెల్లప్పుడు నెల్లెడలను ప్రతి శబ్దమును దాని ప్రత్యేక వ్యావహారిక సుప్రసిద్ధార్థము నందే వాడుదుము. వేద సూక్తములందు ఋషుల శబ్ద ప్రయోగ మిట్టిది కాదు. "వృక" శబ్దమును ప్రయోగించినప్పుడు ఋషి దాని పుట్టుపూర్వోత్తర వ్యుత్పత్తి స్వభావ సామర్థ్యముల ననుసరించి యా శబ్దము బోధించు "చించు, ఱక్కు, పెఱుకు" మున్నగు భావముల కనుగుణముగ నొక్క తోడేలను జంతు విశేషమును మాత్రమేగాక యా శబ్దగర్భితమైన భావార్థముల నిన్నిటిని నిర్దేశింపగలిగెను. అలాగుననే 'ధేను' శబ్దము; 'ధేను' వనగా పుష్టినిచ్చునది. సంవర్ధిని యని వ్యుత్పత్త్యర్థము, కావుననే యావున కాపేరు వచ్చినది. ప్రాచీనకాలమందు వేదఋషులు శబ్దములను ప్రయోగించినప్పుడు వాని వ్యుత్పత్త్యానుగత భావార్థములనే ప్రధానముగా నిర్దేశించి, వానికి సహజ సంగతములైన విశేషార్థముల నానుషంగికములుగనే యుద్దేశించిరి.

సంస్కృతం అయింది. అప్పుడప్పుడు పాక్షికంగా శుద్ధిచేయబడినా, కొంతకాలానికి తిరిగి కలుషితమై మళ్లీ మళ్లీ కొంచెం శుద్ధిచేయబడుతూండటం వలన ఈ భాష తన సహజ రూపురేఖలతోటి, నిర్మాణం తోటి పూర్తి సంబంధం కోల్పోకుండా వుంది. ఈ సహజభాష దేవభాషతో సంబంధం ఎంత దూరమైనా, ప్రతి ఒక్క భాష దీని వక్రీకరణ వలనో, వాడుక వల్ల వచ్చిన ప్రాకృత భాషనుంచో, లేక మళ్లీ ఆ ప్రాకృతం యొక్క ప్రాకృతంనుంచో, దాని లోని మాలిన్యం యొక్క వివిధ స్థాయిలని బట్టి ఏర్పడినదే. విశ్వవ్యాప్తమూ, అనంతమూ అయిన ఈ భాష భారతదేశంలో అత్యంత శుద్ధరూపంలో ఉండటం వల్లనే దానికి వేరే ప్రాంతీయ నామం ఏది ఇవ్వకుండా సంస్కృతమనే పిలవబడుతోంది. మానవ భాషని క్షుణ్ణంగా అర్థం చేసుకోవడానికి అవగాహన చేసుకోవడానికీ, ఆ తరువాత సంస్కృతభాషని మళ్లీ తాజాగా క్షాళనం చేయడానికీ నాంది ఎప్పుడూ సంస్కృతం ఆది భాష అనే సత్యాన్ని తెలుసుకోవడంలోనే వుంది.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు

*

ప్రతి వ్యక్తికీ సంస్కృత భాష అవశ్య పఠనీయమౌతున్నది.

ఈ మాట పాండిత్య దృష్ట్యా కాదన్నది. మఱి సంస్కృతం సర్వ భారతీయ భాషావగాహనకది ఆధారభూతమన్న దృష్టితో నేననుకుంటాను – ఇది అవశ్యమని. కొన్ని ఏండ్లలో – అది భారతీయ ప్రతినిధి కాగలదు. ఆదర్శం కాగలదు. పునః శక్తిమంతం కాగలదు. సంస్కృతమే సర్వ భారతీయ భాషలకు ఆధారం కాగలదు. కావాలని శ్రీఅరవిందుల అభిభాషణం. ఇవ్వాళ ఆంగ్లముండుట యొక అసామాన్య విషయమే కావచ్చు. ఇతర ప్రపంచ వ్యవహారాలకది తోడ్పడుచున్నది. ప్రతి దేశానికీ ఒక భాష వున్నది – అలాగే ఇక్కడా, ఒకే జాతీయభాష వుండాలనుకోవటంతో కలహం ప్రారంభమౌతుంది. ప్రతివారూ తమదే వుండాలనుకోవటం మూర్ఖత్వం. కానీ ఎవ్వరూ సంస్కృతాన్ని నిరసిం

చరు. అదే అన్నిటికంటే అనాది. ప్రతి శబ్దానికీ మూలధాతువు లైన ధ్వనులున్న భాష....

ఫ్రెంచిదేశంలో పుట్టిన ప్రతి బాలునికి ఫ్రెంచిభాష తెలిసి నట్లు ఈ దేశంలో జన్మించిన ప్రతి బాలునికీ సంస్కృతం తెలి యాలి. ప్రతి ఫ్రెంచి బాలునకూ ఆ భాషా పాండిత్యమున్నదని కానీ, ఉండాలనీ కానీ కాదు. కొంచెమైనా తెలిసి వుండాలి. తన జాతీయభాషతో వానికి పరిచయముండాలి. తర్వాత పెరిగి పెద్ద వాడై ఇతర భాషల ననేకం నేర్చుకోవచ్చు గాక. ప్రస్తుతం మనం కలహాగ్రస్తులమై వున్నాం. ఈ దుష్ట వాతావరణంలో ఏ మొక్కా మొలవదు. కానీ సద్వాతావరణం కల రోజు రాక తప్పదు. వస్తుందనుకుంటున్నాను.

కనుక నా దృష్టిలో సరళ సంస్కృతం నేర్పబడాలి. కానీ అంత మాత్రాన పలుచన చేయరాదు. సరళమంటే సహజంగా అది ఆదిమకాలంలో వున్న ధ్వన్యానుకరణ అని నా భావం. ఎందుకంటే ఈ ధ్వనులన్నీ అనంత కాలంలో ఏర్పడిన శబ్దము లకు మూలధాతువులు.

మూలం: శ్రీమాత

అనువాదం: టి. కోటీశ్వరరావు; బి. వరలక్ష్మి; శ్రీ వఝుల వెంకటరామ శాస్త్రి, శ్రీ రామకవచం వెంకటేశ్వర శాస్త్రి (నిగూఢ వేద రహస్యము నుండి)

విద్యార్థులకు (పిల్లలు, పెద్దలు) ప్రత్యేకం

శ్రీమాత ప్రవచనములు

మానవ జీవితము కొన్ని వేల సంవత్సరాలుగా పైపై మెరు గులు దిద్దుకుంటున్నప్పటికి మూలతః చెప్పుకోతగ్గ మార్పు ఏమి పొందలేదనే చెప్పాలి. ఈ స్తబ్ధత కాల మంతమయ్యేంత వరకు ఇలా కొనసాగవలసిందేనా లేక ఏదైనా నూతనంగా ఆవి ర్భవించి వానరుని లోనుంచి నరుడు వచ్చినట్లుగా మనిషి

లోనుంచి ఒక మహామనీషి అవతరించబోతున్నాడా అనే ప్రశ్న ఉదయిస్తుంది. తప్పకుండా నూతన మానవుడు వస్తాడు. అందుకు సమయమూ ఆసన్నమయింది, అవసరమైన దివ్య ప్రేరణా కలిగింది. ఇప్పుడు దివ్యచైతన్యం భూలోకంలోకి దిగి వచ్చి తగిన పాత్రల కోసం గాలిస్తోంది. ఈ విషయాన్ని గుర్తించి ఆ శక్తిని గ్రహించి ఈ పరిణామములో పాల్గొనే అమూల్యావకాశం అందరికి వున్నది. — సంపాదకుడు

సృష్టిలో నూతనాధ్యాయము

యుగయుగాలుగా నడుస్తున్న ఈ భూలోక చరిత్రలో ఒక పరివర్తనము రాబోవుతున్నది. ఒక నూతనాధ్యాయము ఆవిష్కారమయ్యే దివ్యముహూర్తములో మన మిప్పుడున్నాము. అట్టి సమయములో ప్రపంచ చైతన్యము తీవ్రతరమౌతుంది. వేగం పుంజుకుంటుంది. సృష్టి కార్యక్రమము ఇప్పుడొక బృహత్తర దశలో వున్నది. రూపాంతరీకరణ (transformation) సాధించనున్నది. తదనుగుణంగా అలనాడు మానవుడు (మనోగత జీవి) ఎలా అవతరించాడో ఈనాడు మానసాతీతమైన అతిమానస జీవి అవతరించబోతున్నాడు. అందుకై మానవుని మనోభూమికలో తీవ్రమైన మథింపు జరుగుతున్నది.

దేవతలు దిగివచ్చిన సమయము

ఈ రహస్యము తెలిసిన కొంత మంది దేవతలు ఈ అపూర్వ ముహూర్తము యొక్క ప్రాముఖ్యతను గుర్తించి తమ సహాయము నందించుటకై భూలోకంలో అవతరించి ఉన్నారు. ఈ భూలోక వాతావరణము ఒక మహాచైతన్య జ్యోతితో ఉద్దీప్తమై యున్నది. ఈ శుభసమయంలో తయారుగా ఉన్నవారు ఆ జ్యోతి నుండి ఒక కిరణమైనను గ్రహించి వారిలో క్రియాశీలము గావించగలరు.

అతిమానస చైతన్యాన్ని మానవ శరీరంలో ధరించిన శ్రీఅరవిందులు లక్ష్యసాధనకు అనుసరించవలసిన మార్గాన్ని సూచించారు. సూచించటమే కాకుండా తమ స్వీయానుభవంతో

ఇది సాధ్యమేనని ప్రత్యక్షంగా నిరూపించారు. అందుకు సమయ మాసన్నమయిందని కూడ ప్రకటించారు.

నూతన శక్తికి ఉపకరణాలు

ఇతరులు చేసిన దానినే పునరావృతం చేయకుండా నూతన చైతన్యవికాసానికి, నూతన జీవితానికి మనం సంసిద్ధులు కావాలి. అందువలననే విద్యార్థులయిన మిమ్ములను సంబోధిస్తున్నాను. నేర్చుకోవాలనీ, ఇంకా బాగా, ఇంకా ఎక్కువగా నేర్చుకోవాలనీ అనుకునే వారిని సంబోధిస్తున్నాను. నూతన శక్తిని స్వీకరించేందుకు వికసిత మనస్కులై మీరు ఏదో ఒకరోజు ఆ జ్యోతి భౌతికతలముపై సాక్షాత్కరించే అవకాశం కల్పించగలరు. అందులో మనం నిమగ్నులయ్యామనే విషయం మరచిపోకూడదు. వీలయినంత నిర్దిష్ట పరికరాలుగా మనం మారాలంటే మనం ఇక్కడ ఎందుకున్నామో సరయిన కారణం గ్రహించాలి. దైవేచ్ఛను ప్రపంచానికి అభివ్యక్తపరచే పరికరాలుగా మారాలి. ఆ పరికరాలు ప్రమాణంగా ఉండాలంటే వాటిని మెరుగు పెట్టాలి. తగిన శిక్షణనిచ్చి తీర్చిదిద్దాలి. వజ్రాన్ని అందంగా చెక్కి, మెరుగుపెట్టినప్పుడే కదా అది ధగధగా మెరుస్తుంది. మీరు కూడ అంతే. అతిమానస చైతన్యం ఆవిష్కారమయ్యేందుకు భౌతికకాయాన్ని పదునుపెట్టాలి. సర్వాంగసుందరంగా తీర్చిదిద్దాలి. లోటుపాట్లను సవరించి పునీతము గావించాలి. అందుకే మీరు పాఠశాలకు వెడుతున్నారు. పెద్దలైనా సరే పిన్నలైనా సరే ఈ విషయాలు నేర్చుకునేందుకు వయస్సుతో నిమిత్తం లేదు.

శ్రీమాత విద్యార్థుల కోసం ఇచ్చిన ప్రార్థన

మాకు ధైర్యసాహసములను ప్రసాదింపుము. మమ్ములను సమర యోధులుగాజేసి మా తీవ్ర ఆకాంక్షను నెరవేర్చుము. పాత శిథిలములతో పోరాడి నూతన సృష్టి నావిర్భవింప చేయుటలో మాకు విజయమును చేకూర్చుము. నూతన సృష్టికి మేము పాత్రులమగునటుల అనుగ్రహింపుము.

అనువాదం: జె. మంగమ్మ

పూర్ణయోగ లక్ష్యం: దాని రెండు దశలు

శ్రీఅరవిందుల ప్రవచనములు

విద్య వలన మానవ జీవితం ఉన్నత ప్రమాణాలను అందు కోవటం నిజమే గాని దీని వలన మానవుని అసలు సమస్య అలాగే వుండిపోయింది. మానవాతీతమైన దైవశక్తియే దానిని పరిష్కరించగలదు. దీనిని సాధించటము ఎలా? యోగము ద్వారా ఆ దైవశక్తిని నీలోని కాహ్వానించి నీలోని అన్ని విభాగములను దాని పరిపాలనకు లోబరచాలి. నీ ప్రకృతంతా ఆ శక్తికి ఒదిగి యుండి దాని ఇచ్ఛానుసారం నడుచుకోవాలి. ఇక నీ వ్యక్తిగత ప్రయత్నం బదులు ఆ శక్తియే తన చేతులతో నిన్ను నడిపి స్తుంది. ప్రత్యక్షంగా దైవమే నీ యోగానికి అధ్యక్షత వహించి నిన్ను పూర్తిగా ఆధ్యాత్మిక పరివర్తన మొనర్చగలదు.

— సంపాదకుడు

లోని దైవమును స్ఫురింప జేసికొనుట

మనిషిని దివ్యస్ఫూర్తిగల మహామనిషిగా తయారు చేయుటయే మన లక్ష్యం. సమస్త జీవితమూ రహస్యంగా జరుగుతున్న యోగమే. తనలో నిక్షిప్తమైన దివ్యతత్త్వాన్ని కనుగొని ఫలితం వైపుగా సాగుతున్న ప్రకృతి అస్పష్టమైన పెరుగుదల. జ్ఞానానికీ ఇచ్ఛకూ కర్మకూ జీవితానికీ చెందిన మానవ ఉపకరణాలన్నీ తన లోపలా, ప్రపంచంలోనూ, ఉన్న ఆత్మ వైపుకు తిరగటం వల్ల మానవునిలో దాని అస్పష్టత క్రమాధికంగా తగ్గి ఎక్కువ స్వయంచైతన్యం, స్వయంప్రకాశం, ఆత్మనిష్ఠ దానికి కలుగుతాయి. మనస్సు, శరీరం, జీవం, మన ప్రకృతివైన సర్వ రూపాలు ఈ పెరుగుదలకు సాధనాలు. కాని తమకు అతీతంగా ఉన్న దేని వైపుకో తెరుచుకోటంవల్ల మాత్రమే అవి తమ అంతిమ పరిపూర్ణతను కనుగొంటాయి. ఎందుకంటే మొదటగా మానవుడు ఏమై ఉన్నాడో అదంతా అవే కాదు. రెండవది అతడు అయి వున్న ఆ ఇతరమైన 'ఏదో' అదే అతని సంపూర్ణతకు కీలకం.

అతని అస్తిత్వానికి చెందిన ఉన్నత విస్తృత యథార్థాన్ని పరిశోధించి కనుగొనే వెలుగును అది తెస్తుంది.

దైవములో జీవించుట

వైజ్ఞానిక, నిశ్చయాత్మక, నైతిక, ఉద్రేక, సౌందర్యానుభవ భౌతిక విషయాల శిక్షణలన్నీ మంచివే. కాని అవి ఆత్మశక్తికి సాన్నిధ్యానికి తాము తెరుచుకోగలిగి దాని ప్రత్యక్ష వర్తనాలను అనుమతించగలిగిన స్థానాన్ని చేరితే తప్ప చివరి విడుదలనుగాని ప్రకాశమాన లక్ష్యాన్నిగాని ఇవ్వలేని వలయంలో నిరంతర గమనం మాత్రమే అవుతాయి. ఈ ప్రత్యక్షవర్తన మన సమస్త అస్తిత్వంలో పరివర్తన కలగజేస్తుంది. మన యథార్థ పరిపూర్ణతకు ఇది అనివార్యమైన పరిస్థితి. అందుచేత ఆత్మసత్యంలోకి, శక్తిలోకి ఎదగటం, ఆ శక్తి ప్రత్యక్ష కర్మల వల్ల దాని ఆత్మప్రకటనకు అర్హమైన వాహిక కావటం – అంటే మానవుడు దైవంలో జీవించటం, మానవజాతిలో ఆత్మ దివ్యజీవనాన్ని వహించటం – ఆత్మపరిపూర్ణతకు చెందిన పూర్ణయోగానికి సూత్రమేగాక సమస్త లక్ష్యం కూడాను.

ప్రకృతి యొక్క దివ్యీకరణము

ఈ మార్పు జరిగే ప్రక్రియలో ఆ కృషికి రెండు దశలు ఉండాలి. మొదట మానవుని వ్యక్తిగత కృషి ఉంటుంది. తన అంతరాత్మ మనస్సు హృదయాలవల్ల ఈ దివ్య సంభావ్యతను తెలుసుకొని, నిజమైన జీవితలక్ష్యంగా దాని వైపు మళ్లటం జరిగిన వెంటనే దాని కొరకు తన్ను తాను సిద్ధం చేసుకోవటం, నిమ్నవర్తనానికి చెంది ఆత్మసత్యానికి శక్తికి తెరుచుకునే మార్గంలో అవరోధంగా ఉన్న అన్నిటినీ విడనాడటం, ఈ విముక్తి వల్ల ఆధ్యాత్మిక అస్తిత్వాన్ని తనది చేసుకొని తన సహజ గమనాలన్నింటినీ దాని ఆత్మప్రకటనకు స్వేచ్ఛా సాధనాలుగా మలచటం జరుగుతాయి. ఈ మలుపు వల్లనే తన్ను తాను తెలుసుకొన్న యోగం ఆరంభం అవుతుంది. ఒక కొత్త జాగృతి జీవోద్దేశంలో ఊర్ధ్వముఖమైన మార్పులు ఉంటాయి. ప్రస్తుతస్థితి కోసం జీవసాధారణ ప్రయోజనాల కోసం కేవలం వైజ్ఞానిక, సౌందర్యా

త్మక, తదితర ఆత్మశిక్షణ మాత్రమే ఉన్నంతకాలం మనోజీవ శరీరాల సాధారణ వలయం దాటి అవి బయటకు పోవు. ఇంకా మనం అస్పష్టమైనా వెలుగురావలసి ఉన్న సిద్ధపరచే యోగం లోనే ఉండిపోతాము. మనం ఇంకా సాధారణ మానవ పరిపూర్ణత వెంబడే పడతాము. దైవమూ, దివ్యపరిపూర్ణత కావాలని మన సమస్త అస్తిత్వంలోనూ ఆయనతో ఏకం కావాలనీ, మన సమస్త ప్రకృతిలో ఆధ్యాత్మిక పరిపూర్ణత కావాలనీ ఆధ్యాత్మికమైన కోరిక ఈ మార్పుకు సమర్థమైన సూచన, మన అస్తిత్వ జీవితాల మహా సమగ్ర పరివర్తనకు ముందుగా వచ్చే శక్తి.

సంపూర్ణ పరివర్తనానికి మార్గము

మరింత ఉన్నతమైన శక్తి ప్రవేశించి సమస్త అస్తిత్వకర్మలనూ చేపట్టినపుడు ఇంకా గొప్ప పరిపూర్ణతను చేరగలుగుతాము. అందువల్ల ఈ యోగంలో రెండవ దశ, మనం ఆకాంక్షించే దైవం యోగానికి ప్రత్యక్షంగా అధిపతి అవుతూ అస్తిత్వానికి పూర్తిగా ఆధ్యాత్మిక పరివర్తన కలిగించే వరకు ఈ మహాత్తరశక్తి హస్తాలలో సర్వ ప్రకృతికర్మను పట్టుదలగా వదలి వేయటం వ్యక్తిగతకృషి స్థానంలో దీని ప్రభావాన్ని, దీన్ని సొంతం చేసుకొనే యత్నాన్ని, దీని వర్తనాన్ని ప్రతిక్షేపించటం అవుతుంది.

అనువాదం: తెన్నేటి పూర్ణచంద్రరావు

ఆరోగ్యపత్రం

శ్రీమాత ప్రవచనములు

నాగరికత పెరుగుతున్న కొద్దీ రోగాలు కూడ పెరుగుతున్నాయి. పల్లెవాసులు ఆరోగ్యంగానే ఉంటారు. అడవిలో నివసించే ఆటవిక జాతులవారు మరింత ఆరోగ్యంగా వుంటారు. ఎందుకని? ఏదైనా జబ్బుచేసినప్పుడు వెంటనే కోలుకుండే శక్తి శరీరానికి సహజము. కానీ నేడు అది తన సహజ ఆరోగ్యాన్ని పోగొట్టుకుంది. ఘోరమైన పరిస్థితుల వలన, మనస్సు యొక్క ఆధిపత్యము

వలన అది తన సహజ ధర్మాన్ని కోల్పోయింది. చిన్న పిల్లలకు ఈ విషయాన్ని బోధించి వాళ్లని ఈ దుర్గతి నుండి రక్షించటం మన విధి. — సంపాదకుడు

మంచి ఆరోగ్యం శరీరానికి సహజం

సామాన్య పరిస్థితుల్లో పుట్టి, కొంత వరకు సమతుల్యమైన మంచి వాతావరణంలో ఆరోగ్యంగా పెరిగి, చెడ్డ సావాసాలతో, చెడు ఉదాహరణలతో, దుర్బోధనలతో కలుషితం కాకుండా ఉన్నప్పుడు శరీరం నిశ్చింతగా ఉండి దానికి ఏదైనా వ్యాధి వచ్చినా దానంతటదే తగ్గిపోతుందనే దృఢనమ్మకంతో ఉంటుంది. రుగ్మత తప్పక తగ్గిపోతుంది, నివారణ తథ్యమనే దృఢత్వం దేహానికి స్వతహాగా ఉంటుంది. అందరూ అదే పనిగా నూరిపోస్తూండటం వలనా, అసాధ్యమైన జబ్బులు, అనివార్య దుర్ఘటనలు జరుగుతాయని, వార్ధక్యం వస్తుందని చెప్పడం వల్లనే దేహానికి తనపై తనకి విశ్వాసం నశిస్తుంది. కానీ సామాన్యంగా సాధారణ శిశువు యొక్క శరీరం ఏదైనా వచ్చినప్పుడు అదే బాగైపోతుందనే దృఢనమ్మకంతో ఉంటుంది. ఆలోచించనవసరము లేకుండా శరీరానికే తోస్తుంది; అలా బాగు కాకపోతే అది అప్పటికే కలుషితమైపోయిందన్న మాట. ఆరోగ్యం శరీరానికి సహజ స్థితి. ఏదైనా జరగరానిది జరిగి రుగ్మతకు లోనైతే అది తన సహజధోరణిలో నయమైపోతుందనే నమ్ముతుంది. వక్రధోరణి మాత్రం ఈ నమ్మకాన్ని వమ్ము చేస్తుంది. ఇక పెరిగి పెద్దవుతుంటే ఆలోచనలింకా వక్రంగా అయి, చుట్టుప్రక్కలవారి సాముదాయక ప్రభావం కూడా జోడై క్రమక్రమంగా శరీరానికి తన మీద తనకి నమ్మకం పోతుంది. ఈ విధంగా ఆత్మవిశ్వాసం కోల్పోవడం వల్ల ఏదైనా జరిగినప్పుడు చెదిరిపోయిన సమతను పునరుద్ధరించుకునే శక్తి కూడా పోతుంది.

దుష్ట బోధనల వలన నష్టము

చిన్నప్పట్నించీ ఈ విధంగా నిస్పృహ కలిగించేవి, నిరాశ కల్పించేవి అనేక మాటలు, వినాశకరమైన విషయాలు వింటుంటే

పాపం శరీరం మాత్రం ఏం చేయగలదు? తనకు చేతనైనంత చేయాలనుకుంటుంది. కానీ వికటించిపోవడంవల్ల, బలహీనమై పోయి తనలోని శక్తిని ఉపయోగించి జరిగినదానికి విరుగుడు చేసుకోగల సామర్థ్యాన్ని కోల్పోతుంది.

శరీరానికి దృఢ విశ్వాసము

ఇలా వికటితం కాకుండా జాగ్రత్తగా ఉంటే అన్ని పరిస్థితుల్లోను విజయం పొందగల నిశ్చలత్వం కలిగి ఉంటుంది. తప్పుడు ఆలోచనల ప్రభావాన్ని మనస్సు శరీరం మీద రుద్దితే అది దాని విశ్వాసాన్ని హరించడమే అవుతుంది. అందువల్ల ముందుగా శరీరంలో దృఢవిశ్వాసాన్ని కలిగించాలి. అది ఉన్నప్పుడు ప్రయత్నం అక్కర్లేకుండానే ఆకాంక్ష వెల్లివిరుస్తుంది. అంతర్గతమైన విశ్వాసం పురివిచ్చుతుంది.

శరీరం లోపల ఉన్న దైవాంశం దానికి తెలుస్తుంది. ఆ భావన పోగొట్టుకున్నప్పుడు నీ ప్రయత్నంతో దానిని తిరిగి పట్టుకోవాలి.

అనువాదం: ఎ. ప్రభావతి, ఎ. వెంకట్రామ శాస్త్రి

స్త్రీలకు ప్రత్యేకం

శ్రీమాత ప్రవచనములు

గర్భంలో శిశువు పెరిగేందుకు తగిన జాగ్రత్తలు ఎలా తీసుకుంటారో అదే విధంగా తల్లి మనస్సు గురించి కూడా జాగ్రత్త వహించాలి. ఎందుకంటె తల్లి మనస్సు పిల్లమీద చాలా ప్రభావాన్ని చూపిస్తుంది. తల్లి ఆశయాలు ఆకాంక్షలు శిశువులో ప్రతిబింబిస్తాయి. కాబట్టి వాటిని మంచి విషయములందే లగ్నం చేయాలి. పరిసరాలను పవిత్రంగా వుంచాలి. – సంపాదకుడు

శిశువు గర్భంలో వుండగానే జాగ్రత్త పడాలి

మనిషి పుట్టినప్పట్నుంచీ చివరిదాకా విద్య కొనసాగా

ల్సిందే. ఈ విద్య గరిష్ఠమైన ఫలితాలివ్వాలంటే అది గర్భస్థంగా ఉన్నప్పట్నించే ప్రారంభం కావాలి. తల్లిగా స్త్రీయే ఈ విద్యాభ్యాసానికి శ్రీకారం చుట్టాలి. ఇది రెండు రకాల ప్రభావం కలిగి ఉంటుంది. ముందుగా తన అభివృద్ధి కోసం తెలుసుకుంటూ తర్వాత తను ఊపిరిపోస్తున్న శిశువు మీద ప్రభావం చూపిస్తుంది. పుట్టబోయే శిశువు స్వభావం చాలావరకు తనకు రూపాన్నిస్తున్న తల్లిమీదా, ఆమె ఆకాంక్షమీద, ఆమె నివసిస్తున్న పరిసరాల మీద ఆధారపడుతుంది. తన ఆలోచనలను స్వచ్ఛంగానూ, కమనీయంగానూ ఉంచుకోవడం, తలపులను సున్నితంగా, ఉదాత్తంగా ఉండేటట్లు, స్థూలపరిసరాలను సామరస్యపూరితంగా, సరళాత్మకంగా ఉండేటట్లు చూసుకోవడమే మాతృశ్రీకి విద్య అందించే సారాంశము. దానికి తోడు అందుబాటులో ఉన్న అత్యున్నత ఆదర్శం ప్రకారం తన శిశువును రూపుదిద్దాలనే చైతన్యం, నిర్దుష్టమైన ఊహాకల్పన ఉంటే సమర్థవంతమైన శిశువు ఆగమనానికి అది సరైన వాతావరణమన్న మాట. నిజానికి ఇలా చేయగలిగితే తరువాత వచ్చే కఠిన పరిస్థితులు, క్లిష్ట సంఘర్షణలు తప్పించుకోవచ్చు గదా!

*

ఒక చక్కటి ఉదాహరణ

ఇద్దరు బాలికలు నాకీ నాటికి గుర్తు. వాళ్ళు చాలా చక్కటి కవలపిల్లలు. ఆశ్చర్యకరమైన విషయమేమిటంటే వాళ్ళకి వాళ్ళ తల్లిదండ్రుల పోలిక లేమాత్రం లేవు. వాళ్ళను చూడగానే నాకు రెనాల్డ్ అనే చిత్రకారుడు రచించిన ప్రఖ్యాత చిత్తరువు గుర్తు వచ్చింది. ఈ విషయమే నేను ఆ తల్లితో అన్నాను. దానికామె వెంటనే స్పందించి "అది ముమ్మాటికి నిజము. ఆశ్చర్యకరమైన విషయం ఇంకోటి కూడా చెప్తాను. వారిని గర్భంలో మోస్తున్నప్పుడు నా మంచం దగ్గర రేనాల్డ్ చిత్రమొకటి గోడ మీద తగిలించి ఉండేది. *నేను రోజూ నిద్రపోయే ముందు తిరిగి ఉదయం లేచినప్పుడు ఆ చిత్రాన్నే చూస్తూ ఆహా! ఆ బొమ్మలో ఉన్నటువంటి పిల్లలు పుడితే బాగుండునని అనుకునే దాన్ని.* ఆ విషయంలో నేను

కృతకృత్యురాలనయాను చూశావా” అని ముగించింది. నిజమే ఆ విధంగా సాధించగలిగి నందుకు ఆమె ధన్యురాలు. ఆమెను దృష్టాంతంగా తీసుకోవటం స్త్రీల కెంతో మేలు.

అనువాదం: ఎ.వి.ఆర్. శాస్త్రి, ఎ. ప్రభావతి

యువతకు సందేశం

శ్రీమాత ప్రవచనములు

ఇంకా తెలుసుకోవలసిన దానితో పోలిస్తే, నీకు తెలిసింది ఏమీ లేదని నీవు ఎప్పుడైతే నమ్ముతావో,

చేయవలసిన దానితో పోలిస్తే, నీవు చేసింది కేవలం ప్రారంభమేనని ఎప్పుడైతే నీవు భావిస్తావో,

ఇంకా సాధించవలసిన అనేకానేక అవకాశాలతో భవిష్యత్తు ఎప్పుడైతే ఒక ఆకర్షణీయమైన సూర్యభగవానునిగా నీకు కనపడుతుందో, అప్పుడు నీవు యువకుడివే.

రేపు నీవు సాధించిన వాటితో, ఈ భూమిమీద నీవెన్ని సంవత్సారాలు గడిపినా, నీవు యువకుడవు ధనవంతుడవు కూడా.

ఒక విషయంలో నీవు ఖచ్చితంగా ఉండవచ్చు. నీ భవిష్యత్తు నీ చేతులలో ఉంది. నీవు ఏ విధమైన వ్యక్తిగా తయారు కాదలుచుకొన్నావో, అలానే తయారవుతావు. నీ ఆశయం, ఆకాంక్ష ఎంత ఉన్నతమైనవో, నీవు సాధించిందీ అంత ఉన్నతంగా ఉంటుంది.

అయితే నీవు దృఢంగా తీర్మానించుకుని, జీవితంలో నీ నిజమైన ఉద్దేశ్యాన్ని ఎప్పుడూ మరువకూడదు.

ప్రతిక్షణమూ, ఇంకో నూతనమైన జీవితంలోకి ఎలా తిరిగి జన్మించాలో తెలుసుకోవటమే, యువ్వనపు అసలు రహస్యం.

*

జీవితంలో నీకు దెబ్బతగిలిన ప్రతిసారీ, తక్షణమే నీకు నీవే “ఓ, నేనింకా ముందుకు వెళ్లాలి” అని చెప్పుకో. అప్పుడు ఆ విఘా

తమే నీకో ఆశీర్వచనంగా మారుతుంది. భుజాలమధ్య తలవంచుకోని కూర్చోక, సంతోషంతో తల పైకెత్తి చెప్పు "నేనింకా నేర్చుకోవాలసింది ఏముంది, అది నే తెలుసుకోవాలి. నాలో మారవలసిందేముంది. అది నే తెలుసుకోవాలి."

ఇదే నీవు తప్పక చేయవలసింది.

అనువాదం: కాకుమాని తారానాథ్

వందేమాతరం

శ్రీమాత ప్రవచనములు

'అమ్మా! నీ సందేశంలో నీవొకసారి చెప్పావు. భారతదేశపు మొట్టమొదటి సమస్య ఏమిటంటే, భారతదేశం తిరిగి తన ఆత్మను కనుగొని, దానిని ఆవిష్కరించాలి' అని. ఆత్మను కనుకోవటమంటే ఏమిటి?

నీ చైత్యపురుమడిని (psychic being) గురించి పూర్తి చైతన్యాన్ని కలిగి ఉండటం. నీ చైత్యపురుమడు ఎల్లప్పుడూ, తీవ్రంగా భారతీయ ఆత్మ పట్ల ఉత్సుకతను కలిగి ఉండి, దాని వైపే ఆకాంక్ష కలిగి ఉండాలి. అదీ ఒక సేవాభావంతో సుమా! నీవు గనుక నిజంగా శ్రద్ధాసక్తులు కలవాడివైతే, తప్పక విజయాన్ని సాధిస్తావు.

భారతదేశం భవిష్యత్తు కొరకే పనిచేస్తూ, తానొక ఉదాహరణ కావాలి. ఆ విధంగా ఆమె ప్రపంచంలో తన నిజమైన స్థానాన్ని తిరిగి పొందగలుగుతుంది.

ఇంతవరకూ, చాలా కాలంనుంచి, విభేదాలు వ్యతిరేకతల ద్వారా పాలించటమే అలవాటు.

ఇప్పుడు ఐక్యత, పరస్పర అవగాహన సహకారాలతో పాలించటానికి తగిన సమయమొచ్చింది.

నీకు సహకరించే వారిని కోరుకోవటంలో, అతనే పార్టీకి చెందినవాడు అన్న దానికన్న, అతని వ్యక్తిత్వం, అతని విలువలే చాలా ముఖ్యం.

ఒక దేశపు ఘనత, ఏ ఒక్క రాజకీయ పార్టీ విజయం మీద ఆధారపడి ఉండదు. అది అన్ని పక్షాల సమైక్యత మీద ఆధారపడి ఉంటుంది.

ఈ అహంకారపూరితమైన, స్వల్ప వ్యక్తిత్వాన్ని అధిగమించి, భారతమాతకు తగిన బిడ్డవుకా. నీ బాధ్యతలను న్యాయంగా, నైతికస్ఫూర్తితో నిర్వహించు. భగవత్‌కటాక్షం పట్ల స్థిరమైన నమ్మకంతో, ఎల్లప్పుడూ సంతోషంగా, ఆత్మవిశ్వాసంతో ఉండు.

అనువాదం: కాకుమాని తారానాథ్

సమాచార పత్రం

ప్రకటనలు:

శ్రీఅరవిందో సొసైటీ వార్షిక సమావేశములు పాండిచ్చేరి సొసైటీ బీచ్ ఆఫీసులో ఆగష్టు 12, 13, 14 తేదీలలో జరుపబడును. శ్రీఅరవిందుల 129 వ జయంతి, మనదేశ స్వాతంత్ర్య 54 వ వార్షికోత్సవము ఆశ్రమంలోను, దేశవిదేశములలోని శాఖలలోను, కేంద్రములలోను ఆగస్టు 15 న జరువబడును.

ఆశ్రమంలో ముఖ్య దినములు:

29 మార్చి 1914 నాడు శ్రీమాత శ్రీఅరవిందులను పాండిచ్చేరిలో కలసుకొనిరి. మరునాడు తన 'పార్థనలు - ధ్యానములు' లో ఈ విధంగా రాసుకొనిరి. "వేలకొలదీ మానవులు అజ్ఞానాంధకారములో మునిగియున్నా పరవాలేదు. నిన్న మేము చూసిన మహనీయుడు భూతలం మీదనే ఉన్నాడు. ఇక ఆయన సన్నిధియే మనకు పెన్నిధి. చీకటి పోయి వెలుగు వచ్చుననియు, పృథ్వీపై